

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Sobota, 6. marca. Taka kot dosti drugih. V Savi so nestrpno pričakovali prve obiskovalce. Na ta dan so bila namreč vrata tovarne Save odprta vsem, ki so si hoteli ogledati obrate te velike tovarne.

Tako je pokazalo, da bo obiskovalcev veliko več kot so pričakovali. Najbolj nestrpni so bili upokojenci, ki so kar najhitreje hoteli spoznati napredek, ki ga je podjetje doseglo v zadnjih letih. Veliko je bilo tudi družinskih članov zaposlenih in mladine. Skupno so našeli prek 2300 obiskovalcev. — Foto: Jereb

Iskra, pomemben člen v slovenskem in kranjskem gospodarstvu

Iskra iz Kranja je bila v ponedeljek stara 25 let. 8. marca 1946. leta je namreč ministrstvo za industrijo in rudarstvo pri slovenski vladi ustanovilo Iskro, tovarno za elektrotehniko in finomehaničko Kranj.

Kolektiv je začel s skromnimi sredstvi, vendar je bil prežet z navdušenjem, je ob srebrnem jubileju zapisal generalni direktor Zdrženega podjetja Iskra Vladimir Logar. Plod tega navdušenja je današnja Iskra. V slovenski elektroindustriji je zaposlenih 22.000 delavcev, od tega samo v Iskri prek 16.000 ali 70 odstotkov v elektroindustriji zaposlenih v Sloveniji.

Pred desetimi leti je namreč nastalo združeno podjetje, ki ima samo na Gorenjskem svoje tovarne na Lipnici, na Blejski Dobravi, v Železnikih in v Otočah. Njene tovarne pa so še v Novi Gorici, Novem mestu, Trbovljah itd.

Iskra ni pomembna samo za slovensko in jugoslovansko gospodarstvo, ampak tudi za kranjsko, občinsko. Kranjska Elektromehanika je največji delovni kolektiv v občini. 1969. leta je bil vsak tretji kranjski industrijski delavec zaposlen v Iskri, če pa pogledamo celotno gospodarstvo, pa vsak četrti. Z novimi

investicijami in gradnjami pa se bo to razmerje letos in prihodnja leta še bolj nagnilo v korist Iskre. Družbeni proizvod tovarne je leta 1969 predstavljal 16,4 odstotka vsega občinskega družbenega proizvoda gospodarstva, letos pa se bo ta delež povzpel na 18,7 odstotka.

Ne bomo naštevali vsega, kar je dala Iskra kranjskemu, gorenjskemu, slovenskemu in jugoslovanskemu gospodarstvu. Raje si oglejmo grobo podobo današnje kranjske Iskre, tovarne Elektromehanika, ki je le del največjega slovenskega podjetja.

V Elektromehaniki je trenutno zaposlenih 5350 delavcev, od tega 2255 moških in 3095 žensk ali 57 odstotkov. Potrebe po kvalificiranih delavcih pa so z razvojem tovarne vedno večje. V poklicu šolo bodo letos sprejeli 100 učencev za osem osnovnih poklicev. Vsem bodo dali štipendijo. Zanimivo je tudi to,

(Nadalj. na 16. str.)

KRAJN, sreda, 10. 3. 1971

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik. In sicer ob sredah in sobotah.

Vabimo vas, da si v dneh od 13. do 22. marca ogledate

RAZSTAVO IN PRODAJO POHISTVA
v Delavskem domu v Kranju.

Razstava bo odprta dnevno od 9. do 19. ure.

Kvalitetni in poceni nakup pohištva le na razstavi
»POHISTVO 71«

Se priporoča KOKRA Kranj

Razstava v Gorenjskem muzeju

Žensko gibanje v slovenskem tisku

V počastitev dneva žena in ob 30-letnici ustanovitve OF so v ponedeljek v Gorenjskem muzeju v Kranju odprli razstavo »Odmevi ženskega gibanja v slovenskem naprednem tisku«. Razstava sta pripravila Gorenjski muzej in pa republiška konferenca za družbeno aktivnost žensk.

V nagovoru ob svečani otvoritvi, ki so ji prisostvovali pomembni slovenski republiški družbenopolitični delavci, je predsednica republiške konference za družbeno aktivnost žensk Valentina Tomlje povedala, da ima razstava namen pokazati, kako je napredni tisk skozi desetletja spremjal prizadevanja žensk za enakopraven položaj v družbi in kako se je napredno žensko gibanje v vojnih letih preilijo v narodnoosvobodilno borbo.

Prvi koraki ženskega naprednega gibanja so bili negotovi, zato so tudi zapisi v tisku skromni. Slovenke so imele sorazmerno zgodaj svoj ženski list. Leta 1897 je v Trstu začela izhajati »Slovenka«, kmalu nato pa še druga ženska glasila kot so bila »Ženski svet«, »Ženski list«, »Proletarka« in končno »Naša žena«. Revija »Naša žena« je začela pred 30 leti izhajati v Ljubljani.

Pravkar odprta razstava v Kranju nadaljuje prizadevanja, ki naj osvetlijo zgodovino ženskega gibanja na Slovenskem. V Gorenjskem muzeju je bila že pred dvema letoma urejena stalna muzejska zbirka Slovenska žena v revoluciji, izšlo pa je tudi nekaj knjig, ki osvetljajo zgodovinsko vlogo žensk v skupnem boju za razredno in nacionalno osvoboditev.

Kranjski alpinisti v Hindukuš

25. aprila bo iz Kranja odpotovalo na okoli 5000 km dolgo pot do Hindukuša 10 alpinistov iz Kranja in Mojstrane. Po treh letih prizadevanj za dovoljenja, ki so potrebna za vzpon v visoke gore Pakistana, je sedaj končno določen datum odhoda. Vodja alpinistične odprave v Hindukuš je dr. Ivo Valič, v odpravi pa so poleg kranjskih alpinistov še trije Mojstranci, dva člana akademskoga planinskega društva in fotoreporter. Alpinisti bodo na poti dobra dva meseca.

Kranjska odprava si je sicer želela osvojiti enega od še neosvojenih osemtisočakov v Karakorumu. Jeseni 1969 so pakistanskim oblastem poslali prvo prošnjo za vzpon na Broad Peak ali na Malubiting, pa jim tega niso dovolili. Končno je pred 14 dnevi prišel ugoden odgovor na prošnjo za vzpon na Istor-o-Nal, 7400 metrov visok vrh v Hindukušu.

Pokrovitelj alpinistične odprave v Hindukuš je predsednik skupščine občine Kranj Slavko Zalokar. Skupščina občine je prispevala tudi večji delež k opremi alpinistov, računajo pa še na pomoč delovnih organizacij.

L. M.

Izberite Gorenjsko kreditno banko za svojo banko

JESENICE

Pred dnevi so se zbrali na seji predsedstva osnovne organizacije sindikata v Železarni na Jesenicah. Poslušali so poročila šestih komisij o delu v preteklem obdobju in govorili o pripravah na letno konferenco. Sklenili so, da bo konferenca 30. marca.

S.

Lani je bila v jeseniški Železarni ena nezgoda s smrtnim izdom, kar je manj kot prejšnja leta. Obratnih poškodb pa je bilo 480, predlanskim pa 629. To dokazuje, da je stopnja varstva pri delu v jeseniški Železarni boljša od evropskega povprečja. Manjše je bilo tudi število izgubljenih dni in manj poškodb na poti v službo.

-jk

KAMNIK

V četrtek je bila skupna seja komiteja občinske konference ZK in predsedstva občinskega sindikalnega sveta, povabljeni pa so bili tudi direktorji večjih delovnih organizacij. Razpravljali so o oceni rezultatov gospodarjenja v letu 1970 in predlogu resolucije o gibanju gospodarstva in družbenem razvoju občine Kamnik za leto 1971. Predvidevanja so se v glavnem uresničila, razen vloženih sredstev v blokovno in zasebno gradnjo. Resolucija o gospodarskem razvoju za leto 1970 je namreč spodbujala delovne organizacije, naj 76 odstotkov sredstev za stanovanjsko gradnjo namenijo v blokovno gradnjo in le četrtino za pomoč graditeljev zasebnih hiš. Bilo je prav nasprotno. Podjetja so tri četrtine vseh sredstev vložila kot pomoč za individualno gradnjo. Razumljivo, ker so na primer z desetimi milijoni S din lahko pomagali desetim delavcem. S tem denarjem pa ne bi mogli kupiti niti enega stanovanja.

Na seji so podprli zasnovno letošnje resolucije o gospodarskem in družbenem razvoju občine.

J. V.

KRANJ

Predstavniki občinske konference ZMS iz Kranja so se v soboto udeležili posvetovanja v Bosanskem Šamcu o pripravah in izvedbi XI. festivala Bratstva in enotnosti, ki bo tu od 21. do 24. maja. Na posvetovanju so sodelovali tudi predstavniki OK ZMS iz Niša, Zagreba, Gornje Radgone, Prištine, Reke, Nikšića ter Slavonskega in Bosanskega Šamca.

Iz Kranja bo na festival odšlo približno 40 mladincev. Nastopil bo kvintet Veseli trgovci in dva mladinska pesnika. V športnem delu bo sodelovala moška košarkarska ekipa, ženska rokometna ekipa in mešana namiznoteniška ter mešana atletska ekipa.

-lb

Kranj, 9. marca — Popoldne se je sestal izvršni odbor občinske konference Socialistične zveze. Obravnavali so organizacijo in potek razprav o ustavnih spremembah, stališča in predlogi o osnutku resolucije in proračuna občine za letos in priprave na volilno konferenco. Razpravljali pa so tudi o predlogih za podelitev občinskih priznanj OF.

Občinski sindikalni svet bo ta teden pripravil pogovore s predsedniki nadzornih odborov in blagajniki sindikalnih organizacij. Pogovorili se bodo o finančno materialnem poslovanju sindikalnih organizacij. — Ta teden pa se bo sestalo tudi predsedstvo zveze kulturno prosvetnih organizacij.

A. Z.

RADOVLJICA

Radovljica, 9. marca — Predsednik izvršnega odbora v četrtek ustanovljene kulturne skupnosti tovarš Jošt Rolo je za danes dopoldne sklical prvo sejo odbora. Sedemčlanski izvršni odbor je razpravljal o sklepih ustanovne skupštine in o prihodnjih nalogah kulturne skupnosti.

Včeraj popoldne je bla v Radovljici seja komiteja občinske konference zveze komunistov. Razpravljali so o gospodarskem položaju delovnih organizacij v občini in o stabilizacijskih ukrepih. Pogovorili pa so se tudi o izvolitvi članov konference za republiško konferenco zveze komunistov.

Danes popoldne se bosta na skupni seji sestala oba zabora radovljiške občinske skupštine. Po obširnih javnih razpravah v občini bosta najprej razpravljala in sklepala o smernicah gospodarskega in družbenega razvoja občine in o proračunu ter programu komunalnih del za letos. V nadaljevanju pa je na dnevnom redu še sklepanje o dopolnjem odloku o prispevkih in davkih občanov, o dopolnitvi odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča in o zazidalnem načrtu za Zasip.

A. Z.

Edo Zorko 70-letnik

Mladost je preživel v Ljubljani in v Novem mestu. Kot študent je moral obleciti vojaško sukno in hkrati okusiti prvo svetovno vojno. Bil je borec — prostovoljec za severno mejo. Po vojni je postal v vojaški službi. Delal je največ v Beogradu in drugih krajih Srbije. Tukaj pred začetkom druge svetovne vojne je moral v Novo mesto na orožne vaje. Tu je pričakal tudi okupacijo. Ker je kmalu začel sodelovati z osvobodilno fronto, so ga Nemci zaprli. Ko so ga izpustili, je takoj odšel v partizane. Aktivno je delal tudi po vojni in opravljal odgovorne dolžnosti v raznih krajih.

Edo Zorko sedaj živi z ženo v Begunjah na Gorenjskem. Čeprav je upokojen, še vedno aktivno dela. Je namreč blagajnik in referent za rekreacijo in oddih pri družtvu upokojencev v Radovljici. Pred nedavnim pa je bil izvoljen tudi za tajnika občinskega društva borcev-prostovoljev za severno mejo.

Ob njegovem 70-letnem jubileju (praznuje ga prav danes) mu sodelavci čestitajo in želijo še veliko zdravih in srečnih let.

A. Z.

Delo Ljudske tehnike v Škofji Loki

V Škofji Loki je bila v torek, 2. marca, seja občinskega odbora Ljudske tehnike. Udeležili so se je tudi predstavniki društva LT iz Kranja in z Jesenic.

V poročilu so prikazali delo v času, ko v Škofji Loki ni bilo velikega zanimanja za tovrstno dejavnost. Kljub temu delo društva le ni povsem zamrlo. Zlasti je pomembna priprava male Groharjeve kolonije. Pa tudi astronomska sekacija je delovala. Sklenili so, da bodo tudi v bodoče prirejali male Groharjeve ko-

Razstava — najlepše darilo za dan žena

V soboto zvečer so s kratkim programom odprli na Jesenicah razstavo Naša žena v revoluciji. Dokumentarno razstavo o aktivnosti naših žena v predvojnem, povojem in medvojnem obdobju si je ogledalo zelo veliko Jesenčank in okoličank. Po otvoritvi so v Kazini obujale spomine na nekdanja leta borb

za delavske pravice. Razstava in poznejše srečanje z aktivistkami je v organizaciji konference za družbeno aktivnost žensk pri občinski konferenci SZDL zelo uspelo. Vse žene so bile srečanja in razstave vesele, saj so poudarile, da je letošnja razstava zanje najlepše darilo ob dnevu žena.

S.

Družbeno pomoč prejemo predvsem ženske

Pri občinski skupščini v Škofji Loki je socialna služba lani izplačala 420.000 din za denarne pomoči občanom, ki so nesposobni za delo in nimajo sredstev za preživljajne, niti svojcev, ki bi jih morali in bili sposobni preživljati. Ta oblika pomoči ne pomeni le reševanje podedovanih problemov zaradi splošne nerazvitosti, ampak tudi problemov, ki nastopajo zaradi različnih možnosti za pridobivanje in usposobitev za življene.

Družbeno denarno pomoč je v občini prejelo 157 občanov, in sicer: v Poljanski dolini 52, v Selški dolini 49, v Žireh 34 in v Škofji Loki in okolici 22. Značilno je, da je pomoč prejelo 18 moških in kar 139 žensk.

Čeprav so razne oblike družbenega pomoči med višjimi v Sloveniji, je kljub temu

poprečje mesečne pomoči zelo nizko. Za november lani znaša le 128 din, kar pomeni, da večina prejema socialno pomoč v znesku od 100 do 150 din.

lb

Za Onkološki inštitut

V podjetju Elektro Kranj so letos sklenili, da za 8. marec za žene v podjetju ne bodo pripravili postitve. Vsem ženam v podjetju so čestitali, znesek 2500 novih dinarjev pa so namenili za gradnjo Onkološkega inštituta.

Stroški izobraževanja v loški občini

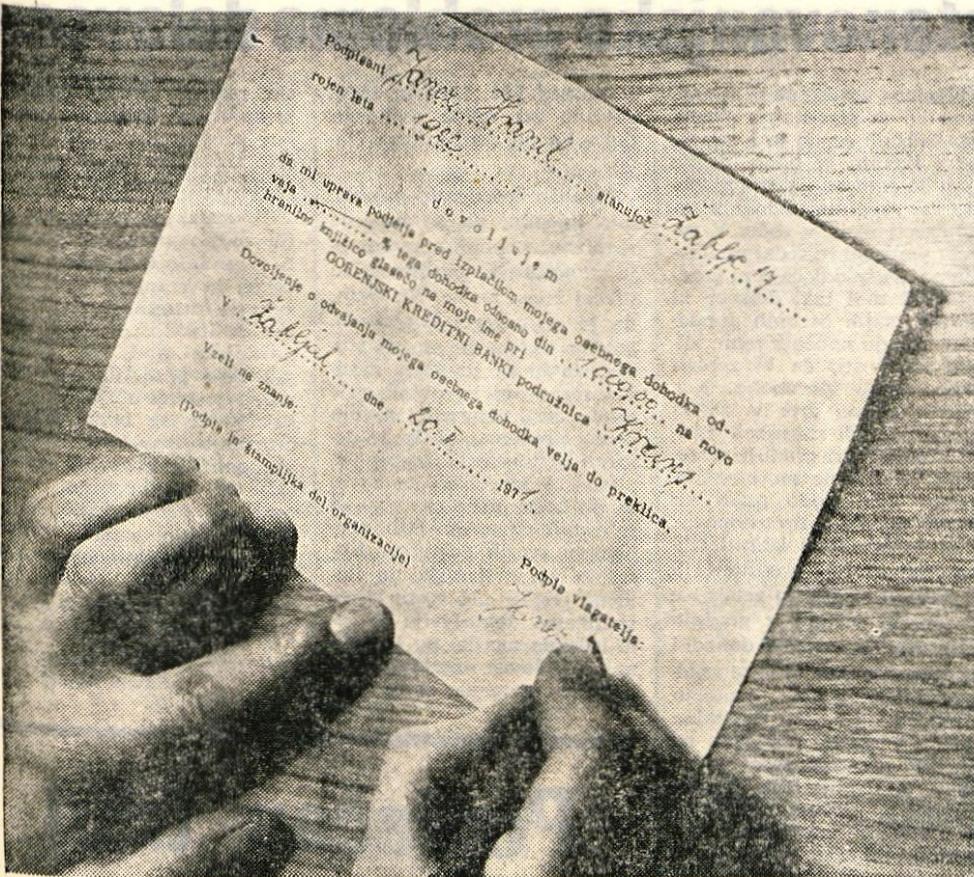
Temeljna izobraževalna skupnost v Škofji Loki je pripravila predlog kalkulacije stroškov izobraževanja v letosnjem letu. Pri tem v izračunu niso upoštevali dotačije glasbeni šoli.

Predlog predvideva povečanje osebnih dohodkov za 18 odstotkov. Izobraževalna skupnost bi tako dala šoli za učitelja s srednjo izobrazbo 1534, z višjo 1888, z visoko pa 2242 dinarjev. Podrobnejša merila za razdelitev dodeljene denarje izdelajo potem posamezne šole.

Predlog stroškov predvideva, da bi bilo treba za osebne dohodke pedagoških delavcev v osnovnih šolah, vrtcih, dijaskem domu in poslovni šoli zbrati 9.153.641 dinarjev. Blizu milijona bodo letos znašali materialni stroški. Pol milijona je Izobraževalna skupnost namenila za štipendiranje, strokovno izobraževanje učiteljev, za dejavnost delavske univerze in stroške dopolnilnega pouka. Če k temu dodamo še amortizacijo nepremičnin ter ostale obveznosti dobimo številko 11.643.927 dinarjev, kar predstavlja ceno izobraževanja v Škofjeloški Komuni v tekocem letu.

A. Iglčar

S. Brišar

Zahtevajte v podjetju, ustanovi, da vam pripadajoči osebni dohodek, in to del ali v celoti nakažejo na hranilno knjižico Gorenjske kreditne banke, ki ima svoje poslovne enote na Bledu, Jesenicah, v Kranju, Radovljici, Škofiji Loki in Tržiču.

Radi bi delavce z Gorenjske

Ostalnem zmanjšanju števila zaposlenih v Železarni in v vzrokih, zakaj takšna fluktuacija, smo že večkrat pisali. Za poprestitev samo podatek, da je bilo lani v Železarni poprečno 5788 delavcev, predlanskim pa še poprečno 6225. To pomeni, da so železarji iz-

polnjevali delovne naloge pri znatno manjšem številu zaposlenih. Razlike v posameznih obdobjih pa so še večje, saj je bilo lani zadnjega decembra kar 833 manj zaposlenih kot na isti dan predlanskim. Sanacijski program takšnega zmanjšanja števila zapo-

slenih ne predvideva. Železarna je to pomanjkanje delavcev krila z ustavljivijo težke proge, ene izmene lahke proge in z ustavljivijo prog valjarse tanke pločevine. S temi delavci so ustanovili 4 izmene v valjarni žice, nekaj zaposlenih pa so premestili v hladno valjarno, žičarno in profilarno. S tem so vsaj delno ublažili pomanjkanje delavcev, na kar je vplivalo tudi slabo priglašanje na prosta delovna mesta v Železarni.

Lani so močno narasle izključitve zaradi samovoljne zapustitve delovnega mesta, ki predstavljajo že dobrih 55 odstotkov vseh prekinitev dela ali tri četrtine vseh nepredvidenih prekinitev dela. Polovica teh delavcev je mlajših od 25 let in v Železarni niso bili dlje, kakor piči dve leti. Veliko teh delavcev je odšlo v tujino. Pri takšni fluktuaciji tudi 246 lani sprejetih delavcev ni moglo zadržati planiranega staleža (5700 do 5750 delavcev).

Zaradi takšnega položaja se je kadrovska služba Železарne odločila, da bo delavce, predvsem mlade, iskala doma na ožjem območju Gorenjske. S tem hoče zagotoviti tudi določeno stalnost na delovnem mestu. Obenem pa služba poskuša zaposlitи čim več delavcev, ki so začasno v tujini.

J. Košnjek

Projektiranje, poslovna združenja in zbornice

Iz informacij sekretariata skupštine SR Slovenije, ki so v izvlečku objavljene tudi v internih informacijah republiškega sveta sindikatov Slovenije, je razvidno, da so bile lani v Sloveniji samo tri panoge s poprečnim mesečnim osebnim dohodkom nad 200.000 S din (projektiranje z 287.800 S din, poslovna združenja z 223.700 in zbornice z 212.300 S din).

Poprečni osebni dohodek v Sloveniji je bil lani 137.000 S din, to je za 19,9 odstotka več kot leta 1969, ko je bil 114.800 S din.

Januarja lani so poprečni osebni dohodki znašali 119.200 S din, decembra pa že 161.800 S din. V gospodarstvu je bil poprečni osebni dohodek 133.700 S din, v negospodarstvu pa 160.500 S din. Nad 170.000 S din poprečnega osebnega dohodka na mesec imajo še zunanjia trgovina, zračni promet, elektrogospodarstvo, trgovinske storitve, družbenie organizacije in filmska industrija.

Na zadnjem mestu sta industrija usnja in tekstilna industrija.

J. V.

Izdelali bodo 950.000 parov čevljev

Tovarna čevljev Alpina Žiri je planirala za letos izdelavo 950.000 parov čevljev. Količina je na prvi pogled majhna, posebno, če jo primerjamo s podjetjem Peko in Planiko. Podjetje imata namreč v planu za letos izdelavo več kot 1.600.000 parov obutve. Če pa pogledamo strukturo proizvodnje, se prav gotovo ne bomo čudili nizkemu številu

planiranih izdelkov. Planika in Peko dajeta večji poudarek proizvodnji lahke obutve, Alpina pa izdeluje tudi veliko smučarskih čevljev. Zanje je potrebno dva in polkrat toliko časa za izdelavo kot ga potrebujejo za izdelavo lahkega čevlja. »Pancerje« so najdlje časa v obdelavi v silvalnicah, ki so ozko grlo čevljarske industrije. —ib

Povečan uvoz

V primerjavi z letom 1969 se je lanski uvoz jeseniške železarne močno povečal. Leta 1969 je Železarna uvozila za 69.691.190 dinarjev blaga, lani pa že za 179.290.612 dinarjev. Na tako povečanje je vplivalo pomanjkanje surovin na domačem trgu — to sta koks in staro železo — povečale pa so se tudi cene surovinam na svetovnem trgu, in to predvsem staremu železu, trakovom, koksu in litinam. Zahodnonemške surovine pa so se podražile zaradi revolucije marke. Lani je Železarna s konvertibilnega področja uvozila za 95.740.000 dinarjev surovin in polizdelkov, s klinirškega področja pa za 83.550.601 dinarjev.

Železarna je lani izvozila za 2.148.654 ameriških dolarjev blaga, za kar je skupaj z izvozimi premijami iztržila 30.885.646 dinarjev. Razen tega je opravila tudi vrsto blagovnih menjav z vzhodnimi deželami. To ji je prineslo 611.168 ameriških dolarjev.

Pri izvozu je na prvem mestu Zahodna Nemčija, kamor je železarna prodajala palično jeklo, debelo pločevino in valjano žico. Na drugem mestu je Italija. Tja je izvažala gredice, vročo valjano pločevino in pocinkano ter vlečeno žico. Manjše količine izdelkov

so izvozili tudi v sosednjo Avstrijo.

Od prekomorskih dežel so na prvem mestu še vedno Združene države Amerike. Prek »velike luže« so romali žičniki in brušena jekla. Venadar se je zaradi prenizkih cen in velikih stroškov prevoza lani izvoz v Ameriko precej zmanjšal.

Z vzhodnimi državami železarna ni imela rednih izvoznih pogodb. Sodelovala je le z Romunijo, in to v okviru jugoslovenskih metalurških podjetij. V Romunijo je Železarna izvozila 600 ton vlečenega jekla in 2500 ton betonskega železa.

Cene izvoznih proizvodov so se prilagajale svetovnim, pri izvozu v Zahodno Nemčijo pa so se prilagajale tamkajšnjim, zmanjšanim za ckinske dajatve.

Na svetovnem trgu je bilo največje povpraševanje po valjanem paličnem jeklu, venadar se proizvodnja le-tega na Javorniku postopoma ukinja. Lani Železarna ni uvajala novih proizvodov in ni razširila tržišča. Omejila se je na že tradicionalna zahodnonemška, italijanska in ameriška. Verjetno je tudi zato vrednost lanskega izvoza manjša od predlanskega, ko je znašala 36.349.836 dinarjev.

J. Košnjek

Zanimivi podatki

Naši poslanci so velikokrat preslabo obveščeni o podatkih, kadar razpravljajo in sklepajo o pomembnih razvojnih odločitvah. Največkrat s podatki ne postrežo tisti, ki bi pravzaprav morali.

Takšna trditev je bila postavljena na nedavnom obenem zboru sindikalne organizacije v Verigi Lesce. Polegimo primer, o katerem bi po mnenju govornikov morali v razpravah o razvoju posameznih panog gospodarstva in celotne slovenske družbene skupnosti resnejše razmisiliti.

1968. leta je bilo v Sloveniji porabljenih 3.937.600.000 kilovatnih ur električne energije. Od tega so vsa slovenska gospodinjstva porabila 718.100.000 kilovatnih ur, tovarna glinice in aluminija v Kidričevem pa 837.800.000. Preostale kilovatne ure je porabilo slovensko gospodarstvo. 1969. leta je znašala skupna poraba električne energije v Sloveniji 4.292.700.000 kilovatnih ur. Tovarna glinice je porabila 832.600.000, vsa gospodinjstva pa 799.600.000 kilovatnih ur.

Tovarna glinice in aluminija v Kidričevem ustvarja nekaj manj kot 1 odstotek naravnega dohodka, ki ga ustvarja slovensko gospodarstvo. Hkrati pa podatki kažejo, da tovarna glinice plačuje porabljeni kilovatno uro električne energije najcenej; in sicer približno trikrat ceneje kot gospodinjstva in precej ceneje kot ostalo gospodarstvo.

A. Z.

Kako hitreje reševati stanovanjske probleme delavcev

V Sloveniji so že drugo leto razprave o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva, o novih oblikah reševanja tega tako perečega družbenega problema in o novih pristojnostih, ki jih bodo po novem zveznem zakonu imelo republike, občine, predvsem pa delovne organizacije. Izvršni svet je že lani sprejel resolucijo o nadalnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva v Sloveniji, v kateri je zelo konkretno nakazal probleme, ki zavirajo hitrejši razvoj stanovanjskega gospodarstva, zato je predvidel tudi ustrezne ukrepe za izboljšanje tega stanja.

Danes je slovenski javnosti znano, da v naši republiki primanjkuje preko 57.000 stanovanj, da je večina pričakovalev za stanovanja delavcev z nižjimi dohodki in da je med temi izredno veliko mladih ljudi, ki so si komaj ustvarili družino. Na osnovi omenjenih ugotovitev se v zadnjem času na raznih sestankih odvijajo precej enostranske razprave, da bo v bodoče v največji meri odvisno hitreje reševanje stanovanjske problematike od delovnih organizacij. Res je, da bodo v bodoče delovne organizacije na osnovi samoupravnega dogovora v občini samostojno določale višino sredstev za stanovanjsko gradnjo in razdelitev teh sredstev za razne oblike reševanja stanovanjskih problemov delavcev. Res pa je tudi, da bo vsak planiranje brez pomena, če gospodarske organizacije ne bodo vedele, kdo bo gradil stanovanja in po kakšni ceni. Na primeru podjetja »Sava« bom poizkusil mojo trditev tudi utemeljiti.

V »Savi« je lani kadrovska služba izdelala analizo stanovanjskih razmer tistih delavcev, ki imajo vložene prošnje za stanovanje ali posojilo za individualno gradnjo. Iz analize je bilo razvidno, da živi prek 250 ljudi v zelo slabih stanovanjih, da ima 2/3 prisilcev za stanovanje nižje osebne dohodke kot je bil poprečni osebni dohodek podjetja v letu 1969, da 60 % delavcev živi z družinami v eni sobi in da je precej delavcev pripravljeno k nakupu stanovanj prispevati tudi svoja sredstva. Nekaj delavcev v ta namen že dalj časa namensko varčuje v banki.

Na osnovi dobljenih podatkov iz analize so samoupravni organi podjetja sprejeli sklep, da se bo v bodoče reševalo stanovanjske probleme delavcev na tri načine:

- z dodelitvijo posojil za od kup stanovanj,
- z brezplačno dodelitvijo stanovanj socialno ogroženim delavcem,
- z dodelitvijo posojil za individualno gradnjo in adaptacijo starejših hiš.

Samoupravni organi podjetja so za navedene oblike reševanja stanovanjskih problemov letos namenili 3,500.000 N din, to je 7 % od planiranih bruto osebnih dohodkov za leto 1971.

Po podatkih občinske skupnine Kranj je bilo leta 1970 od planiranih 276 stanovanj zgrajenih samo 84 stanovanj. Ostalih 192 stanovanj pa bo verjetno zgrajenih letos. Omenjena stanovanja pa so že zdavnaj prodana, tako da letos v Kranju ne bo možno kupiti niti enega stanovanja. V Kranju je gradnja stanovanj v zaostanku za več kot leto in pol, vzrokov za to pa je več. Gradbeno podjetje navaja v opravičilo pomanjkanje gradbenih in instalacijskih materialov, veliko fluktuacijo delavcev itd. Res pa je tudi, da je gradbeno pod-

»Planina« vendar še ni znano, kdo bo ta stanovanja gradil, po kakšnih cenah in kdaj. Če se v Kranju ne bodo hitreje gradila stanovanja za trg, bodo vsi programi delovnih organizacij padli v vodo. V našem podjetju že sedaj ugotavljamo, da se odločajo za gradnjo hiš tudi taki delavci, ki zaradi nižjih osebnih dohodkov nimajo nobenih materialnih možnosti, da bi zmogli tako veliko investicijo. Ker pa ti delavci žive v težkih stanovanjskih razmerah zaradi zastojev pri gradnji stanovanj pa jim ne moremo povestiti kdaj bodo prišli na vrsto za dodelitev stanovanja, so prisiljeni izbrati edino pot, ki jim preostane. S prihranki si kupijo zemljišče in potem začnejo z gradnjo hiše. Ker jim osebni dohodki ne mogočajo, da bi si za gradnjo najeli delavce, vzamejo zadevo sami v roke. Dopoldan delajo v službi, popoldan na parceli, prostega časa ne pozna. Ker želijo hišo čimprej dograditi, varčujejo pri vsakem dinarju, zato nimajo kvalitetne prehrane, da o ostalih potrebah ne govorimo. Pri tem so prikrajšani tudi ostali družinski člani. Ker tako življenje ponavadi traja več let, imamo vse več primerov, da delavci pogosto zbolijo, pri tem pa je zopet oškodovana družina, da o podjetju ne govorimo. Delavcem, ki imajo veččlansko družino in manjše dohodke, bomo morali preskrbeti stanovanje. Seveda naj tudi taki delavci glede na višino osebnega dohodka prispevajo k nakupu del svojih sredstev. Zato smo v našem pravilniku tudi zapisali, da je prispevec k nakupu

stanovanj 5 %, 10 % in 15 %, odvisno od višine osebnega dohodka na družinskega člena.

Zaradi navedenih problemov menim, da so sedanje razprave o nadalnjem razvoju stanovanjske problematike precej enostranske. Namesto, da bi se najprej dogovorili, kakšne ukrepe bi morali storiti, da bi se povečala gradnja stanovanj in stabilizirale cene, se razprave sučejo okrog problema, ali bodo delovno organizacije dovolj pametno »zapravile« sredstva, ki jih bodo imele na voljo za reševanje stanovanjskih problemov svojih delavcev. Komisija za živiljenjske in delovne pogoje pri svetu zvezne sindikatov Jugoslavije je celo izdelala merila, po katerih naj bi delovne organizacije v bodoče analizirale stanovanj-

ske razmere svojih delavcev in na osnovi dobljenih podatkov izdelale perspektivne načrte reševanja stanovanjskih problemov delavcev.

Ob sedanjih razpravah, ki jih vodijo predvsem sindikati, pogrešam tudi ostale partnerje, ki v znaten meri vplivajo na formiranje stanovanjske politike v občinah (stanovanjska podjetja, banke, gradbena podjetja, komunalna podjetja in občinske skupščine). Če ne bodo pri načrtovanju bodoče stanovanjske politike v občini sodelovali vsi zainteresirani partnerji, so vse razprave, ki se sedaj vodijo, zmanj. Delavcem pa moramo že vendar enkrat povedati, da kdaj bodo še čakali na rešitev svojih stanovanjskih problemov.

Franc Dolenc
»Sava« Kranj

Poplačan trud

V drugi polovici 1967. leta se je pri Vodovodnem stolpu v Kranju rodila misel o ustanovitvi mladinskega aktivita. To misel je podpirala tudi osnovna organizacija ZK ter občinski komite ZMS Kranj, posebno pa komisija za delo z mladino pri osnovni organizaciji ZK. Zamisel so kmalu uresničili in ustanovili mladinski aktiv. Največja želja mladih pa so bili lastni prostori, saj so mladinci gostovali v prostorih krajevne skupnosti. Eno leto

je trajala akcija zbiranja denarja za nov klub. Pri tem so mladim pri Vodovodnem stolpu pomagali manjši kranjski delovni kolektivi ter krajevne družbene organizacije in krajevna skupnost. Stvar se je lepo končala. Mladi so dobili svoj kotiček v kleti vrtca Janina, in sicer ga sestavljajo trije manjši prostori, ki merijo skupno 120 kvadratnih metrov. Za opremo so poskrbeli mladinci sami in je tako danes klub zares lepo opremljen in le redki v kranjski občini se lahko primerjajo z njim. Malokdo ve, koliko truda je bilo potrebnega, da smo dobili to, kar danes imamo, pravijo najprizadenejši mladinci pri Vodovodnem stolpu. Želijo namreč, da jim v prihodnje pomaga več sovrašnikov. Vrata kluba so vsakomur odprta.

Trud se je izplačal. Obisk kluba je bil že na začetku dober in tak je še danes. Mladinska organizacija je v njem pripravila vrsto predavanj, vanj je povabila mlade iz Celja in Trsta, vojake, planinice itd. Vsak petek, soboto in nedeljo pa je v klubu tudi disco večer.

Letošnji program mladinskega kluba pri Vodovodnem stolpu je natrpan. Vključili so se v tekmovanje »Naš klub«, organizirajo bodo vrsto izobraževalnih predavanj, pripravili več srečanj z vojaki, priredili več razstav slikarjev amaterjev ter literarnih večerov. To je le del njihovega programa. Če jim ga bo uspelo uresničiti, bo za mlade Vodovodnega stolpa velik uspeh, klub pa bo upravičil svoj obstoj. —jk

dana 208 112

nada 246 118

145 din

145 din

za pomlad 71

Pri kmetu na Selevcu

Med ponedeljkovim potepanjem po Lučinah sva se s fotoreporterjem med drugim ustavila tudi pri kmetu Matku Luznarju na Selevcu. Na kmetijski zadruži so nama namreč povedali, da je v zadnjem času precej preuredil svojo kmetijo.

Mrzel veter je nosil sneg po obročih okrog Lučin, ko sva se ustavila pred Luznarjevo domačijo. Vstopila sva v prostorno kmečko izbo, kjer načrtuje sprejel otroški živžav. Pri hiši je namreč sedem

otrok v starosti od dveh do dvanaestih let. Gospodinja Marija nama je povedala, da moža Matka ni doma. Prepričala sva jo, naj kar ona povе nekaj o preurejanju kmetije.

»Imamo približno 50 ha zemlje. Večinoma je obdelovalna, gozda imamo malo. S preurejanjem smo začeli leta 1969. Tega leta smo prešli na pašno-košni sistem. Svede nismo imeli sami dovolj denarja, zato smo pri zadruži vzeli posojilo. Najprej smo

moralni zagnojiti teren. Že prvo leto smo kupili kar 10 t gnojil. Nato je prišel na vrsto električni pastir, molzni stroj, traktor in siloreznicna ter ureditev mlekarne, stojišč za 30 glav živine v hlevu in silosa.«

Danes lahko redijo precej več glav živine. Stevilo se je povečalo od 12 na 25. V glavnem redijo telice in bike za pleme, vsak dan pa oddajo tudi po 50 litrov mleka. Vozijo ga s traktorjem do zbiralnice v Lučinah. Gospodinja mi je povedala, da je bilo doslej bolj slabo plačano glede na visoko ceno krmil. V zadnjem času pa se je cena mleku nekoliko dvignila (1,38 dinarja).

Tudi letos nameravajo s preurejanjem nadaljevati. »Letos bi radi uredili odpakovalne naprave in gnojnično jamo. Nujno potrebno je izboljšati tudi krmo. Skoraj vse njive uporabljamo v zadnjem času za pridobivanje silažne krme. Žita ne sejemo več, krompirja pa tudi pridelamo le za domače potrebe. To je pa popolnoma razumljivo, saj njiv ne moremo obdelovati s traktorjem, lahko pa z njim spravljamo krmo. Moram še povedati, da pri preurejanju kmetije tesno sodelujemo s kmetijskimi strokovnjaki.«

Nazadnje je beseda nanesla še na kmečki turizem.

»Res je, v zadnjem času tudi tu okrog nas precej govorijo o kmečkem turizmu. Mislim, da se doslej za to pano go še nihče v naši okolici ni odločil. Tudi pri nas ne. Imamo premajhno hišo. No, hiša je že videti velika, a ni primernih prostorov.«

Posloviti smo se morali. Za konec sva si ogledala še vzorno urejen hlev in zaželeta, da bi se letosni načrti uresničili.

J. Govekar

VZEMITE DANES CENEJE

NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI IN BREZ SKRBI
V NASLEDNJO ZIMO

MARCA
POPUST
10 DIN
PRI TONI

velenski lignit greje še vedno
najceneje!

RUDNIK LIGNITA VELENJE

Luznarjeva družina iz Selevca nad Lučinami. Številne družine v teh krajih niso redke.

Imunizacija prašičev

S kolostralnim mlekom dobre mladiči tudi protitelesa, ki jih varujejo dolochen čas pred vrsto kužnih bolezni. Takšno odpornost imenujemo pasivna odpornost. Pasivno odpornost nudimo tudi obolelim živalim, in sicer v obliki injekcije določenega (specifičnega) seruma. Vendar pa so živali najbolje zavarovane pred raznimi boleznimi, če je njihov organizem sam sposoben tvoriti protitelesa. Ker pa moramo biti protitelesa specifična, tj. izdelana natančno po modelu povzročitelja določene bolezni, moramo živali umetno okužiti z določenimi izbranimi klicami. Postopek imenujemo vakcinacija, pri čemer cepimo živali ponavadi z oslabljenimi ali mrtvimi klicami.

Pri prašičih so razmeroma pogoste razne kužne bolezni in zato moramo misliti na preprečevanje le-teh že pred izbruhom bolezni. Pri tem pa moramo računati tudi s tem, da je na ta način pridobljena odpornost (aktivna odpornost) večinoma časovno omejena. Nekatere vaccine namreč dajejo zelo dobro odpornost, ki se zadrži tudi dalj časa (več let), druge pa izzovejo aktivno odpornost organizma le za nekaj mesecev. Na to moramo misliti, še posebno, če redimo živali za pleme. Prašičke cepimo ponavadi v starosti okoli treh

mesecev, npr. proti pršičji kugi in rdečici, ter jih s tem zavarujemo vsaj do starosti 6–7 mesecev, ko so zreli za zakol. Če pa grozi približajoča se kužna bolezen, moramo pujske cepiti že prej, pri štirih tednih starosti, ko so že sposobni oblikovati aktivno odpornost. Pred tem časom ni primerno živali cepiti, ker njihov organizem še ne more ugodno reagirati na vakcinacijo in ne daje zardonje obrambe. Živali, ki jih izberemo za plene je treba ponovno vakcinirati (revakcinacija), in to v času pred pripustom. Breje živali, še posebno visoko breje, ne cepimo z vakcino, temveč po potrebi le s serumom. Pri ogroženosti z leptospirozom moramo biti zelo pozorni na mladice, ki jih z vakcinacijo pred pripustom zavarujemo pred abortusi. Včasih živali ne zavarujemo dovolj z enkratnim cepljenjem in je takih primerih priporočljivo cepiti večkrat v določenem časovnem zaporedju.

Pri vakcinaciji pa moramo nujno upoštevati tudi to, da cepimo zdrave živali, ki potrebujejo nato še določen čas za razvijanje odpornosti (imunitnosti). Po enkratnem cepljenju oblikujejo živali ponavadi polno odpornost šele čez 14–28 dni, medtem ko se ta čas bistveno skrajša pri ponovljeni vakcinaciji. Dr. S. Bavdek

Kmetijski nasveti

Pomen obrezovanja drevja

• Samo z rezjo lahko dosežemo, da ima drevo močne ogrodne veje in uravnovešeno zračno ter prostorno krošnjo. Rez pospeši rast bujnih poganjkov, ker v vsak preostali brst priteče več drevesnih sokov. Da mladim drevescem ne porezemo preveč, lahko vse tiste veje, ki jih ne bomo porabili za ogrodne veje tudi upogibamo in privezujemo. Upoštevati pa moramo tudi pravilo, da mladim drevescem ne smemo porezati več kot četrino enoletnega prirasta.

Obrezovalec mora dobro ločiti dve osnovni vrsti poganjkov: lesne mladice, ki so dolge in pokončne, med njimi pa ločimo voditeljice, stranske lesne mladice in vodene poganjke ter rodne mladice ali rodni les, kjer spet ločimo, rodne šibice, brstike, brstiče, sadne poganje, zverišen rodni les, cvetne šope itd. Ogrodne veje lahko vzgojimo le iz lesnih mladic.

• Kdaj lahko začnemo obrezovati? Če le ni hujšega mraza, lahko režemo že od februarja naprej. Zavedati se moramo, da je v sodobnem sadjarstvu redenje krone drevesa pomembnejše kot krajšanje poganjkov. Rez je lahko dolga ali kratka; dolga spodbuja rast rodne lesa, kratka rast mladic. Obrezovati začnemo pri vrhu, pri tem pa posebno pazimo, da drevo ne uide v višino, ker visoka drevesa niso primerena za oskrbo.

Med različnimi vrstami vzgoje, ki jih lahko dosežemo z obrezovanjem, so za naše sadovnjake najprimernejše piramidne in kotlaste vzgoje na nizkem ali srednjeviskom deblu. Največ zagovornikov ima piramidna vzgoja, ki jo dobimo tako, da postopno vzgojimo štiri ogromne veje, obrezovanje v naslednjih letih pa je zelo preprosto.

inž. M. L.

KAJ JE PISAL

Gorenjec

PRED SEDEMDESETIMI LETI

Kar precej časa smo se zanimali pri kranjski Narodni straži (morda bi nekateri raje »Nacionalno gardo«?). Podatki, ki smo jih črpali iz starega »Gorenjca«, so bili namreč tako zanimivi, da smo temu poglavju prisodili več prostora kot drugim, manj pomembnim rečem. Kronist, ki to piše, celo meni, da je prav, tudi današnjemu rodu povedati, kako so se naši davnii predniki resno šli stražarje. Kot smo že zapisali, se je že Prešeren rahlo smehjal brumnim gardistom. Čeprav — in morda prav zato — se je rad udeleževal njihovih krepkih veseljačenj, manj rad pa njihovih parad in »orožnih vaj« na Gašteju.

Stražarnica, ki so jo imeli na vogalu Mestne hiše, ima pa tudi svojo pestro zgodovino. Nekoč je bila v njej pokrita tržnica, morda prej nekaj časa celo nekaka viteška dvorana, po razpustu Narodne straže pa je stražarnica rabila mestni policiji. Danes je nekdanja stražarnica preurejena v razstavno »stebriščno dvorano« v sklopu Gorenjskega muzeja v Kranju.

A ozrimo se še enkrat v leto 1848!

Stražarnica Narodne straže nam postane skoraj ljuba, ko zvemo, da sta prav v njej »gardisti« Viktor pl. Vest (sin graščaka s Šempetra pod Šmarjetno goro) in gradbeni inženir Franc Potočnik nekerta predpolnatega večera občuteno zapela Prešernovo podoknico »Luna sije, kladivo bije...«

Bilo je to ob koncu marca 1848. Pesem je ganila vse prisotne in posebno pesnika samega, ki je bil tudi navzoč. Sporočilo pravi, da je pesem presunila pesnika do solz. Znova je v njem prebudila gremke spomine na neuslišano ljubezen do Julije in — tako pravi še sporočilo — pesnik je ihteč zbežal v noč...

Melodijo, po kateri sta pela Prešernovo serenado Vest in

Potočnik, je zložila Marija pl. Vest, sestra Viktorjeva. Znamo je, da je Prešeren z Vestovimi prijateljeval in da sta bila Viktor in Marija vneta pesnikova častilca.

V misel nam nehote pride, kaj če je bila prav ta melodijska ona, ki jo je igral na gradu Turnu na citre grajski oskrbnik Valentin Levičnik, ko sta jo poslušali Josipina Urbančičeva in Julija Primčeva? Melodija, ki jo zdaj poznamo, je bila zložena pozneje.

Kako je bilo ob razpustu Narodne straže z orožjem, smo že povedali v prejšnjem zapisu o »Gorenjcu«. Tako kot nam je povedal sin gardista Aleš Engelmana. Velja pa prisluhnuti tudi izvirni in s humorjem začinjeni pripovedi gardista Miha Pučnika (»Gorenjec«, l. 1901, str. 112):

Mnogokrat je bilo treba iti na stražo, mnogokrat k skupnim vajam; umevno je torej, da so gardisti začeli zanemarjati svoje potlicne dolnosti. V tem času je vladalo splošno navdušenje kar naprej in zato se je popivalo brez konca in kraja. Bil je že skrajni čas, da je vlasta vpeljala nove varstvene uredbe, ki so bile vzrok, da se je okoli leta 1850 razpustila ta slavna straža kranjskega mesta. Puške in enake vojaške stvari so morali naši gardisti oddati v Ljubljano, edino meneče so smeli obdržati. Se danes je v Kranju mnogo kuhinjskih nožev, ki so narejeni iz teh mečev.

Edino zastava si je vedela ohraniti svojo veljavo. Rešil jo je adjutant Geiger in jo spravil za boljše čase. V poznejših letih jo je dobila novoustanovljena »Čitalnica«, potem zopet »Gorenjski Sokol«, dokler si ni lanskega leta nabavil novega praporja. Sedaj čaka stara zastava zopet novega povelja. — Boben, ki je včasih klical gardiste, rabi še danes mestni izklicevalec.

S tem pa program še ni izčrpan. Radi bi pripravili šolo za življenje in šolo za starše. Zlasti manjka področje estetske vzgoje in izobraževanja. Skušali bomo poiskati ustrezne oblike v tej smeri.

Lahko bi rekli, da družbeni vzgoji doslej niste posebali posebno velike pozornosti. Pripravljate izboljšave?

Lahko trdim, da so tudi glede tega opazni premiki na bolje. S sodelovanjem občinskega komiteja ZK smo prav zdaj pripravili zanimiva

Težave in načrti škofjeloške delavske univerze

Škofjeloška delavska univerza je v preteklem letu zelo razširila svojo dejavnost. Tudi za letos so pripravljeni lepi načrti. Kakšni so ti načrti in s kakšnimi težavami se morajo spoprijemati, nam bo povedal direktor, tovarniš Vladimir Polajnar.

● Strokovno izobraževanje je še vedno vaša osnovna dejavnost. Katere oddelke imate? Pripravljate razširitev na tem področju?

»Strokovno izobraževanje imamo še vedno najmočneje zastopano. Imamo oddelek osnovne šole za odrasle, dvoletno administrativno šolo, ekonomsko srednjo šolo, tehnično šolo strojne stroke, delovodsko šolo strojne in avtomehanske stroke, administrativne tečaje in jezikovne tečaje nemščine, angleščine in italijanščine. Večina odpade na večerne oddelke. Še vedno imamo premalo razvito izobraževanje za vodstvene in upravne kadre ter samoupravne organe v delovnih organizacijah. DU namehrava navezati stike z delovnimi organizacijami in ustaviti medpodjetniški center za tovrstno izobraževanje. Pri tem pa je nujno sistematično delo. DU se mora v ta namen kadrovsko okrepliti, kajti brez teamskega dela ne bo uspeha.«

● Tudi splošno izobraževanje je ena pomembnih vej izobraževanja pri vaši DU. Katere tečaje ste pripravili letos?

»Prav zdaj se končujejo šivilski tečaji. Vsak izmed njih je trajal tri meseca, udeležilo pa se jih je 116 žensk. Tudi kuhrske tečaji so dobro uspeli. Imeli smo jih v Žireh, Poljanah, dva v Škofji Loki, štiri v Železnikih, prav zdaj pa v Sovodnju. Vsak je trajal po 80 ur, vključno z osnovno higieno — zdravnikovim predavanjem. Marca pripravljamo tečaj za strojno pletenje. Vajenci Gradisa bodo poslušali nekaj poljudnoznanstvenih predavanj, ki naj bi jim nudila vsaj osnovno kulturno vzgojo.«

S tem pa program še ni izčrpan. Radi bi pripravili šolo za življenje in šolo za starše. Zlasti manjka področje estetske vzgoje in izobraževanja. Skušali bomo poiskati ustrezne oblike v tej smeri.«

Lahko bi rekli, da družbeni vzgoji doslej niste posebali posebno velike pozornosti. Pripravljate izboljšave?

Lahko trdim, da so tudi glede tega opazni premiki na bolje. S sodelovanjem občinskega komiteja ZK smo prav zdaj pripravili zanimiva

predavanja z družbenoekonomsko in politično tematiko za krajevne in tovarniške organizacije ZK. Taka predavanja so že v Selški dolini, v Poljanski dolini pa bodo po dogovorih s sekretarji. Jeseni namehravamo pripraviti še vrsto seminarjev in politično šolo, če bo seveda dovolj prijav. Druga stvar, ki zahteva izboljšave, je premajhna skrb za izobraževanje mladine. Razvito tudibni izobraževanje za člane samoupravnih organov in sindikalnih delavcev. Želimo si večjega sodelovanja z mladino in sindikatom. V ta namen bo DU letos razpisala mesto strokovnega sodelavca. Ob tem si želimo tudi več razumevanja pristojnih organov.«

● Letos ste pripravili več zanimivih turističnih predavanj v različnih krajih. Kako ste zadovoljni z uspehom?

»Moram reči, da so letos uspela bolje kot kdajkoli prej. Pokazalo se je, da je zelo važno približati se ljudem. Tesno smo sodelovali z občinsko turistično zvezo. Predavanja so bila v 13 krajih, v vsakem po pet. Turistično izobraževanje pa še ni končano. Pripravili bomo krajše enodnevne tečaje za kmečke gospodinje. Povezali smo se s turističnimi društvimi. Uspeh je bil izreden. Prijavilo se je kar 80 gospodinj, še enkrat več kot smo jih nameravali sprejeti. Seveda bomo sprejeli vse. Upoštevali bomo le prioritetni red — najprej gospodinje iz okolice Starega vrha in Dávče. Po teh krajih je namreč največje zanimanje za kmečki turizem. Pohvaliti moram tudi delovne organizacije, ki so nam priskočile na pomoč. Iskra in LTH sta nam odstopili nekatere svoje izdelke, da bomo njihovo uporabnost lahko pokazali gospodinjam. Najprej bomo sprejeli štiri skupine, v vsaki po deset gospodinj. Tečaj bo trajal 40 ur, polovica pomlad in druga polovica jeseni. To zato, da se bodo gospodinje

jeseni naučile, kako je treba ravnati z zelenjavno in sadjem. Stroške tečaja bo delno krila občinska turistična zveza, delno pa gospodinje same. Letos bomo s sodelovanjem občinske turistične zveze pripravili tudi ekskurzijo v turistično razvite kraje.«

● Kako je s kmetijskim izobraževanjem?

»Zelo mi je žal, da kmetijski strokovnjaki niso pokazali zanimanja za sodelovanje. Zato letos nismo uspeli pripraviti ustreznih oblik izobraževanja kmetov. Sredstva za to pa obstajajo. Res je, da je pripravljen sklad za pospeševanje kmetijstva nekatera predavanja. Zdi pa se mi, da to ni dobra oblika, ker so bila predavanja le v nekaterih večjih krajih. Ljudem se je namreč treba privabljati.«

● Imate še kake druge oblike izobraževanja?

»Da. Prav pred kratkim smo končali s tečaji za vodje štabov in služb civilne zaščite v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Marca in aprila pripravljamo vrsto predavanj s področja obrambne vzgoje za nerazpojeno prebivalstvo. Seveda pri tem tesno sodelujemo z oddelkom za narodno obrambo. Predavanja bodo tudi v oddaljenejših krajih. S podobnimi predavanji bomo nadaljevali jeseni.«

● In nazadnje še vaše največje težave ter kako sodelujete z drugimi DU?

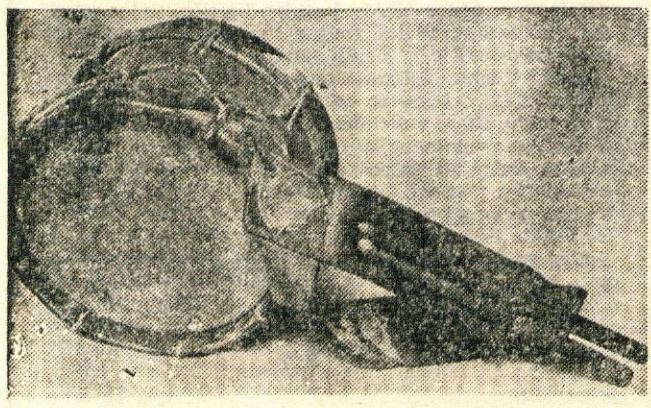
»Naj težave kar naštejem: pomanjkanje kadrov, prostorov in finančnih sredstev. Kajti za kontinuirano delo so potrebna stalno zagotovljena finančna sredstva. Glede sodelovanja pa tole: sodelujemo z vsemi gorenjskimi DU. Še najtesnejše stike imamo s kranjsko DU Tomo Brejc. Za naše oblike kmečkega izobraževanja se zanimajo tudi druge DU — Brežice, Slovenske Konjice in Radlje. Prav tako tesno sodelovanje imamo z zvezo DU J. Govekar

● V nedeljo je s popoldansko in večerno predstavo gostovalo v amaterskem gledališču Tone Čufar na Jesenicah gledališče Železar iz Celja in Štor. Jeseniškemu občinstvu so uprizorili svojo najbolj uspelo predstavo — Zupančičeve zgodovinsko drama Veronika Deseniška. Tako se je z gostovanjem amaterskega gledališča Železar začela na Jesenicah letosnja gledališka sezona. Dvorano se že primerno preuredili in napravili centralno kurjavo.«

● V soboto zvečer so v dvorani delavske doma na Javoriku gostovali mladinci dramskega odseka Svoboda II. iz Trbovljah s komedijo V nedeljo popoldne. S to predstavo so vrnili obisk članom javorniške Svobode, ki so pred tednom dni gostovali v Trbovljah z Bevkovo povestjo Tonček.«

● Dramski odsek Svoboda iz Breznice pri Žirovnici je pridelil v soboto in nedeljo zvečer igrico Plesoči osliček. Igrico bodo uprizorili tudi na Javoriku in na Dovjem.«

S.

Bojni kranjski narodne straže iz l. 1848 (Muzej v Ljubljani).

Kako so SLAKI osvojili Ameriko (16)

»Kot smo pričakovali, je koncert doživel velik uspeh. Poslušalci so nemo, odprtih ust, sledili programu in se čisto nazadnje spomnili, da bi bilo dobro tudi zaploskati. Izbruhnil je viharju podoben aplavz. Upravnik doma, kjer smo igrali, si je za odrom brisal solze in hlipal predse. Že celo večnost ni slišal domače muzike, zato so ga naše pesni popolnoma spravile iz tira.

Po končanem šantu smo odšli v motel, oblekli kopalone hlačke in posakali v plavalni bazen. Natakar je vsem postregel z zajetnim kozarcem whiskyja. Potem ko je operacijo nekajkrat ponovil, so sostanovalci poklicali »bademajstra« (plavalnega mojstra) in mu narčili, naj hrupne pijane goste spravi iz vode, sicer bo prišlo do nesreče.«

VESELI DNEVI OB MICHIGANSKEM JEZERU

26. september. Zjutraj se stlačimo v dvonadstropni avtobus družbe Greyhound, daleč največjega prevoziškega podjetja v ZDA. Njegova notranjost je k sreči dokaj prostorna in udobna, sicer bi težko zdržali 6 ur trajajočo vožnjo od Indianopolisa prek Chicaga do Waukegan ob Michiganskem jezeru. Hiše, ulice in parki tega severnoameriškega mesta so bili nekdaj čisti, lepo vzdrževani, sedanjam prebivalcem pa snaga očitno ne dela pregalic. Vedno več je namreč črncev, ki prihajajo z juga. Sredi rastочnih zamorskih četrti sta orjaška bloka, kjer starijejo belci, kot dve izgubljeni puščavski oazi.

Spimo v privatnih stanovanjih. Mene so dodelili starejšemu naglušnemu Slovencu, gospodu Koncilji, katerega klepetava žena skuša nadoknaditi zamujeno in govor, govor brez prestanka — seveda o samih nepomenibnih rečeh. Njen soprog me je naslednji dan peljal okrog stavbe pokazat, kakšen vrt ima, kakšna je klet itd. Do podstrešja, hvalabogu, nisva utegnila priti, saj sem se moral pripraviti na nastop. Svet so ljudje do zadnjega kotička napolnili prostor. Večina jih je prišla od zelo daleč. Zunaj smo videli osebne avtomobile, taksije in poltovornjake najrazličnejših registracij. Mnogi izseljeni so prinesli s seboj zvonce ali troblje, ki naj bi jim pomagali izražati veselje nad težko pričakovanim dogodkom. Lahko si mislite, kakšno vzdušje je vladalo v dvorani.

28. september. Bivanje v Waukeganu postaja zmeraj

bolj prijetno. Danes smo bili gostje lokalne osnovne šole, okrajnega poglavarja gospoda Čepona, rojenega Slovenca, in župana Roberta Saboniana, ki je armenskega rodu. Mož že štiri mandatne dobe predseduje občini, kar — upoštevajoč njegovo poteklo in razmere v mestu — nikakor ni šala. Je straten zbiralec starega orožja in nič manj straten popotnik. Bogata zalogal spominkov z najrazličnejših concev sveta priča, da lastnik resnično ne drži nog križem. Kot so nam povedali, je mister Sabonian osebni prijatelj predsednikov vsaj dvajsetih evropskih, azijskih, afriških in ameriških držav. Skratka, gre za kozmopolita v najčistejšem pomenu besede.

29. september. Znova smo županovi gostje. Večerjamo v tipično grški restavraciji. Izbor jedi kajpak prepustimo simpatičnemu Robertu. Uvodoma nam servirajo armenski cocktail, ki mu sledi vrsta okusnih, a zelja in Podravkih juh vajenim Kranjem popolnoma tujih specialitet. Serijo kajpak zaključi armenska poslastica.«

ČE LETALO NE MORE PRISTATI

»30. september. Čeprav je skoraj vedno tako, da se, ravno ko postane najlepše, moraš posloviti, smo resnično težko obrnili hrbet Waukeganu. Ampak prenapeti program turneje ne tripi sprememb. Ob šestih zjutraj torej stojimo na letališču in čakamo avion. Kmalu zvemo, da bo prispele šele čez 50 minut. Ker nimam kaj početi, začнем gledati naokrog. Betonska steza je polna letal; ko jih naštejem 50, odneham. Neprestano vzletajo in pristajajo. Med njimi so velikanski potniški Boeingi, a tudi prilikavi Convair, ki prevaža mleko.

7 je ura, ko odpotujemo. Udobni B-727 plove mirno, brez trzajev. Kdo bi slutil, da bomo pozneje doživelvi celo vrsto neprizetnih prenečenj.

Do vmesnega postanka v Mineapolisu gre kot po maslu. Toda negotov, trd spust na betonsko pisto mi pove, da bržkonekaj ni v redu. Preselijo nas v Convair, ki starta silno živahno, vendar pa ne more in ne more doseči potrebne višine. Celih deset minut smo vijugali sem ter tja in nabirali metre. Nazadnje se je ropotulja le zravnala in jo ubrala proti Hingenu.

(Nadaljevanje prihodno sredo)

Republiški sekretariat za narodno obrambo SR Slovenije

razpisuje n a t e č a j

za dodelitev vojaških štipendij za šolanje na srednjih šolah (gimnaziji, tehniških šolah — strojne, elektrotehniške, kemično-tehnološke, gradbene in geodetske stroke ter pomorski šoli — plovbeni in strojne smeri) v šolskem letu 1971/72.

Za štipendije se lahko potegujejo učenci slovenske narodnosti, ki se pogodbeno obvezajo, da bodo po končani srednji šoli vstopili v eno od naslednjih vojaških akademij:

1. VOJAŠKO AKADEMIJO KOPENSKIE VOJSKE (pehota, oklepne enote, topništvo in inženirija);
2. TEHNIŠKO AKADEMIJO VISOKE TEHNIŠKE ŠOLE KOPENSKIE VOJSKE (smer pehotne in topniške oborožitve, motorji in motorna vozila, rakete in raketne naprave, elektrotehniška, piro-tehnološka, prometna, za zvezne, ABKO in protizračne obrambe);
3. LETALSKO TEHNIŠKO VOJAŠKO AKADEMIJO;
4. VOJAŠKO POMORSKO AKADEMIJO;
5. MORNARIŠKO TEHNIŠKO VOJAŠKO AKADEMIJO.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

a) **Splošni pogoji:**

- da so državljanji SFRJ;
- da so zdravi in sposobni za aktivno službo v JLA, kar ugotavlja pristojna vojaška zdravniška komisija;
- da so vzornega vedenja, niso sodno kaznovani in niso v kazenskem postopku;
- da so končali predhodni razred z najmanj dobrim uspehom in imajo iz matematike, fizike in kemije najmanj dobro oceno;
- da nimajo pogodbenih obveznosti iz naslova štipendirjanja proti drugi pravni osebi;
- da imajo priporočilo občinskega sveta za narodno obrambo;
- da so učenci prvega razreda rojeni leta 1956 ali pozneje, drugega razreda leta 1955 ali pozneje, tretjega razreda leta 1954 ali pozneje in četrtega razreda leta 1953 ali pozneje.

b) **Posebni pogoji:**

- za vojaško akademijo kopenske vojske se lahko prijavijo učenci vseh navedenih šol, razen učencev pomorske šole in tehniške šole kemično-tehnološke stroke;
- za tehniško akademijo visoke tehniške šole kopenske vojske se lahko prijavijo učenci gimnazij in tehniških šol — strojne, elektrotehniške in kemično-tehnološke stroke;
- za letalsko tehniško vojaško akademijo se lahko prijavijo učenci gimnazij in tehniških šol strojne in elektrotehniške stroke;
- za vojaško pomorsko akademijo se lahko prijavijo učenci gimnazij, tehniških šol strojne in elektrotehniške stroke in učenci pomorske šole plovbeni in strojne smeri;
- za mornariško tehniško vojaško akademijo se lahko prijavijo učenci gimnazij in tehniških šol strojne in elektrotehniške stroke.

Natečaja se lahko udeležijo tudi učenci osmih razredov osnovnih šol, rojeni leta 1956 ali pozneje, še preden končajo osnovno šolo. Štipendija jim pripada od začetka pouka na srednji šoli.

Učencim, ki bodo sprejeti za vojaške štipendiste, pripadajo med šolanjem na srednjih šolah naslednje štipendije:

- učencem 1. razreda
- učencem 2. razreda
- učencem 3. in 4. razreda

400 dinarjev mesečno,
450 dinarjev mesečno,
500 dinarjev mesečno.

Razen tega jim na začetku vsakega šolskega leta pripada nadomestilo za nabavo šolskih pripomočkov v znesku 250 dinarjev za prvi razred, 270 dinarjev za drugi razred in 300 dinarjev za tretji in četrti razred.

Učenci, ki končajo šolsko leto z odličnim uspehom prejmejo nagrado v znesku 500 din. učenci s prav dobrim uspehom pa v znesku 300 dinarjev.

Štipendije se izplačujejo v mesečnih obrokih za vse mesece v letu, začno pa se izplačevati od prvega naslednjega meseca po rešitvi prošnje, vendar ne pred 1. 9. 1971. V času šolanja na srednji šoli je učencem zagotovljeno tudi zdravstveno varstvo. Učenci, ki bodo sprejeti za vojaške štipendiste, bodo morali po končanem šolanju v eni izmed vojaških akademij ostati v aktivni službi JLA najmanj toliko časa, kolikor so štipendirani na srednjih šolah in šolani v vojaških akademijah.

Medsebojna razmerja med štipendorjem in štipendistom, oziroma njegovim zakonitim zastopnikom, se določijo s pismono pogodbo, kjer se predvidi tudi vračanje štipendije, če štipendist ne bi izpolnil svojih pogodbenih obveznosti.

Učenci, ki se žele udeležiti natečaja, vložijo prošnjo, kolkovanu z 1,00 din pri upravnem organu za narodno obrambo občinske skupščine, kjer dobe tudi predpisani obrazec.

Prošnji je treba priložiti:

- izpisec iz rojstne matične knjige;
- učenci osmih razredov osnovne šole overjen prepis spričevala za šesti, sedmi in prvo polletje osmoga razreda;
- učenci prvega razreda srednjih šol overjen prepis spričevala o končani osnovni šoli in za prvo polletje 1. razreda;
- učenci drugega in tretjega razreda srednjih šol overjen prepis spričevala za predhodni razred in za prvo polletje tekočega šolskega leta.

Kandidate bo organ, pri katerem bodo učenci vložili prošnjo, poslal na zdravniški pregled, pri njem pa bodo prejeli tudi rešitev prošnje in vsa pojasnila glede natečaja. O rešitvi prošnje bodo kandidati obveščeni do 1. avgusta 1971.

Natečaj traja do 30. aprila 1971.

REPUBLICI SEKRETARIAT ZA NARODNO OBRAMBO
SR SLOVENIJE

Drevesnica

Kmetijskega zavoda Ljubljana,
ki je na Studencu pri Ljubljani, prodaja za spomladansko sajenje kvalitetne

sadne sadike

Jablan, hrušk, sliv, češenj, višenj, breskew, marelic in riveza.

Na voljo je širok izbor raznih sort.

Prodaja od 8. do 16. ure, sobota od 8. do 12. ure.
Informacije: Kmetijski zavod — Ljubljana, Miklošičeva 4, telefon 22-515

JUGOBANKA

LJUBLJANA,
Titova 32

LJUBLJANA,
Celovška 106

CELJE,
Titov trg 7

Vabimo vas, da izkoristite bančne usluge, ki vam jih nudi JUGOBANKA s svojimi poslovnimi enotami v Jugoslaviji in preko predstavništva v inozemstvu.

- zbira hranične vloge občanov
- vodi devizne račune občanov
- opravlja vse usluge na podlagi varčevanja v Jugoslaviji in inozemstvu
- odobrava kredite za stanovanjsko izgradnjo in potrošniške kredite

Jugoslovanom na začasnom delu v tujini JUGOBANKA omogoča, da svoje prihranke položijo tudi pri inozemskih bankah s katerimi imamo posebne aranžmane o dvojezičnih in trojezičnih knjižicah in to v ZR Nemčiji, v Avstriji in Švici.

Prihranke v markah, šilingih in frankih na teh knjižicah se lahko prav tako koristi v teh državah in v Jugoslaviji pri vseh filialah JUGOBANKE.

Banka v Celju posluje vsak delavnik, razen sobote, od 9. do 12. ure in od 13. do 17. ure.

**Zolna pride domov,
pod ljubi rodni krov;
ko se vrne spet,
v zapor gre sedet.**

22

Zolna je šel na dopust proti koncu aprila. Doma je bilo takrat najlepše; dela je bilo še malo, bilo pa je že prijetno toplo. Ko je hodil zopet po domačih travnikih in gozdovih, se je počutil kot otrok. Nabiral je zvončke, lovil metulje in pesnil:

**Pod goro zeleno
rožice cveto,
podarim ti eno,
naj tvoja bo.**

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno druščino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala zaretiti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z vožnjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekoga večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje. »Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh. »Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je delal načrte Mihec, »kar prišel bom in ji rekel: Tukaj me imaš, za vedno!«

Zolna pride domov, pod ljubi rodni krov;

ko se vrne spet, v zapor gre sedet.

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno druščino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala zaretiti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z vožnjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekoga večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje.

»Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh.

»Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je delal načrte Mihec, »kar prišel bom in ji rekel: Tukaj me imaš, za vedno!«

Zolna pride domov, pod ljubi rodni krov;

ko se vrne spet, v zapor gre sedet.

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno druščino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala zaretiti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z vožnjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekoga večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje.

»Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh.

»Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je delal načrte Mihec, »kar prišel bom in ji rekel: Tukaj me imaš, za vedno!«

Zolna pride domov, pod ljubi rodni krov;

ko se vrne spet, v zapor gre sedet.

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno druščino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala zaretiti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z vožnjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekoga večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje.

»Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh.

»Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je delal načrte Mihec, »kar prišel bom in ji rekel: Tukaj me imaš, za vedno!«

Zolna pride domov, pod ljubi rodni krov;

ko se vrne spet, v zapor gre sedet.

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno druščino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala zaretiti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z vožnjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekoga večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje.

»Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh.

»Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je delal načrte Mihec, »kar prišel bom in ji rekel: Tukaj me imaš, za vedno!«

Zolna pride domov, pod ljubi rodni krov;

ko se vrne spet, v zapor gre sedet.

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno druščino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala zaretiti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z vožnjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekoga večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje.

»Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh.

»Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je delal načrte Mihec, »kar prišel bom in ji rekel: Tukaj me imaš, za vedno!«

Zolna pride domov, pod ljubi rodni krov;

ko se vrne spet, v zapor gre sedet.

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno druščino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala zaretiti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z vožnjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekoga večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje.

»Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh.

»Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je delal načrte Mihec, »kar prišel bom in ji rekel: Tukaj me imaš, za vedno!«

Zolna pride domov, pod ljubi rodni krov;

ko se vrne spet, v zapor gre sedet.

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno druščino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala zaretiti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z vožnjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekoga večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje.

»Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh.

»Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je delal načrte Mihec, »kar prišel bom in ji rekel: Tukaj me imaš, za vedno!«

Zolna pride domov, pod ljubi rodni krov;

ko se vrne spet, v zapor gre sedet.

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno druščino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala zaretiti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z vožnjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekoga večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje.

»Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh.

»Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je delal načrte Mihec, »kar prišel bom in ji rekel: Tukaj me imaš, za vedno!«

Zolna pride domov, pod ljubi rodni krov;

ko se vrne spet, v zapor gre sedet.

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno druščino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala zaretiti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z vožnjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekoga večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje.

»Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh.

»Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je delal načrte Mihec, »kar prišel bom in ji rekel: Tukaj me imaš, za vedno!«

Zolna pride domov, pod ljubi rodni krov;

ko se vrne spet, v zapor gre sedet.

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno druščino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala zaretiti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z vožnjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekoga večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje.

»Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh.

»Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je delal načrte Mihec, »kar prišel bom in ji rekel: Tukaj me imaš, za vedno!«

Zolna pride domov, pod ljubi rodni krov;

ko se vrne spet, v zapor gre sedet.

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno druščino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala zaretiti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z vožnjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekoga večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje.

»Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh.

»Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je delal načrte Mihec, »kar prišel bom in ji rekel: Tukaj me imaš, za vedno!«

Zolna pride domov, pod ljubi rodni krov;

ko se vrne spet, v zapor gre sedet.

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno druščino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala zaretiti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z vožnjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekoga večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje.

»Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh.

»Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je delal načrte Mihec, »kar prišel bom in ji rekel: Tukaj me imaš, za vedno!«

Zolna pride domov, pod ljubi rodni krov;

ko se vrne spet, v zapor gre sedet.

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno druščino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala zaretiti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z vožnjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekoga večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje.

»Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh.

»Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je del

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

189

5

Francova soba v tiskarni spominja Štefi na njegovo sobo v Miljah. Ta misel je neprijetna prav tako kakor zatohel vonj, ki napolnjuje sobo.

»Pozabil sem prezračiti. Bi odprla okno?«

Štefi molče pritrdi in odpre okno. Mrzel nobenški zrak se zliva v prostor, opremljen s površno postljano posteljo, z dvema starima našlanjačema, z baročno mizico orebove barve, poigrnjeno z mrežastim čipkastim prtom, in s prav tako baročno in z brušenim stekлом zastekleno omarmico.

»Mraz je,« pravi Federle in stopi k emajlirani peči, segajoči skoro do stropa in že pripravljeni za ogenj. »Tako bo toplo kakor v raju,« se namerne brez zadrege, kakor da ni med njim in Štefi več kakor osem let ločitve in kakor da ni med njima niti najmanjše sence, ki bi jo bilo treba odstraniti. Z lahkonostjo si daje opravka z ognjem, ki že poje v dimniku in od katerega že izzareva prijetna topota. »Še nekaj lopatic šote!« reče s prešernim nasmehom in opazuje Štefi, ki se sklanja in postilja posteljo.

Postelja ni najbolj čista. Rjuhe bržkone niso bile že dolgo izmenjane.

»Nimaš svežih?« bi vprašala Štefi, a noče podaljševati časa z menjanjem rjuh in preslačenjem blazin, ki dišijo po izparelem parfumu in ki bi se ji lahko zazdele sumljive kakor ves vonj rjuh, ko bi sama ne bila nadšavljenia in ko bi ji božajoči Francov pogled ne podžigal strasti, ne potešene že osem let.

»Lahko bi zaprla in zagrnila okno!«

»Bom. Tako bom,« odgovarja Štefi, kakor da bi odpevala moževim besedam.

O, še vedno ga ima rada!

Zato nobenih primerjav med to sobo in ono v Miljah!

Nobenih spominov na Francove pobege in prevaro!

Nobene misli na Anno Bauer, ki je že devet let mrtva.

Nobenih očitanj glede samomorilke, ki ji ni več nevarna.

In prav tako ne nobenega namigovanja na penzberško poštarko in lastnico te tiskarne, nobene besede o tisti prekleti Anna-Marie, pa četudi je bila med vojno ena glavnih, ki so ji napravljene življenje v Penzbergu neznosno, pa tudi nobenega vprašanja, če je res, kar ji je pisal upokojeni tutzinški postajenčnik!

Vse to je odveč! Franc jo je sprejel. S poljubom sprejel, čim jo je zagledal!

Rada ga ima. Vselej ga je imela rada. Celotredaj, ko je mislila, da ga sovraži.

Zato se ni mogla prepustiti Lehmannu, kakor da je že takrat podzavestno čutila, da ne sme biti Lehmannova, marveč moževa, samo moževa. Nobene misli na Lehmanna več! Nobenega sočutja do nesrečne Lehmannove ljubezni do nje!

Ostala bo tu pri Francu. Zaživila bosta novo življenje in skrbela za Slavko, ki se bo vrnil v Ljubljano! Pisala bo Roziki, kje so Lehmannova pisma, pesmi in slike in jo prosila, naj jih vrne Lehmann.

Nič več ji ne pomenijo tiste pesmi in slike in ji tudi nikoli niso ničesar pomenile. Samo utvartala si je, da so ji v tolažbo in da je to, kar je čutila do nesrečno zaljubljenega Frica, ljubezen.

— O Štefi, zakaj si me zapustila? Zakaj se nisi vrnila?

To je lepše od sleherne Lehmannovega pisma.

Lepše od sleherne Lehmannove pesmi.

Lepše od sleherne Lehmannove besede.

To so Francove besede. Čutila je, kako obžalojoče in boleče so se izvile naravnost iz njegovega srca, čim sta zapustila gostilno in stopila v noč.

ki ne bi bili zaposleni. Doma na kmetiji jih je ostalo bore malo. Precej fantov ima popoldansko ali tudi večerno (nočno) službo. Večno jih je, ki morajo zjutraj zgodaj vstati. Včasih so sicer ob določenih delih na kmetiji (npr. ob košnji) vstajali še prej, toda pri delu potem ni bila potrebna tolikšna zbranost, kot npr. danes pri delu za strojem v tovarni.

Glavni vzrok torej, zakaj ni več petja na vasi, je v današnjem, spremenjenem načinu življenja.

Danes ima vsak fant toliko denarja, da gre lahko na ples, da si ogleda filmsko ali dramsko predstavo, da se gre zabavat v gostilno ipd. Oddaljenost deset ali dvajset kilometrov pri današnji stopnji avtomobilizma in avtobusnega prometa ne pomeni velike ovire. Zakaj bi se torej fantje ustavljal na vasi in peli, ko pa se jim na vseh koncih ponujajo boljše zabave?

Danes tisti fantje, ki že pridejo na vas, raje zavijejo v domačo gostilno. Ce pod vplivom alkohola zapojejo kakšno pesem, predvsem zunaj gostilne, jih ljudje že obsojajo. Nihče pa ne vidi rad, da govorijo slabo o njem. Obsodba okolice v takšnih primerih je prav tako

— Nisem te zapustila. Nisem te pozabila. Z otrokom sva te iskala. Vso vojno iskala. Sele Slavko je zvedel zate. Pisal ti je pismo za pismom, — je govorila, on pa se je čudil, ker ni nobenega prejel.

— Nobenega, prav nobenega, — je ponavljala.

— Mislila sva, da se boš oglasil sam, čim se boš vrnil iz ujetništva.

— Oglasil? Kako oglasil? Kako naj bi vedel, kam sta odšla.

Rekla bi, da bi lahko pisal v Borjano, pa jo je prehitel sam, da bi pisal, a kaj ko je bil prepričan, da tam doli ni nobene žive duše več.

— Vas je ob meji. Italijanski topovi so jo zravnali z zemljo. Nobenega preživelega. Vem, kdo je to. V Franciji sem videl.

Tako je govoril.

Morda je šla v Graz? Morda v Trst? Morda v Innsbruck?

Tako je mislil.

— Iskal sem vaju. V vseh krajih, kjer smo bili, sem vpraševal znance. Celo v Hartbergu. Pa nič in nič.

Tako?

Ja, pisma, ki so se vračala, bi ji lahko pokazal.

Seveda, tam je ni mogel najti. Tam nihče ni vedel zanjo.

— Razen v Hartbergu, — je rekla in omenila, da je popolnoma po naključju srečala hartberškega sodnika in njegovo ženo v Judenburgu.

— Pisal sem jima, — je rekел.

— In? — je postala radovedna.

— Nič. Nista mi odgovorila.

— Cudno? — je podvomila.

Mu ne verjame, je izjecljal, kakor da je užen.

— Verjamem, — je rekla.

— Pisal sem tudi drugim.

— Drugim?

— Ja, na občino.

— Na občino?

— Ničesar niso vedeli o hartberškem sodniku in njegovi ženi.

— Potem ju ni več v Hartbergu?

— Lahko so ju ubili madžarski boljševiki?

Tega ni verjela. Ni mogla verjeti.

Zakaj ni več petja na vasi (4)

Glavni vzrok: spremenjen način življenja

Najbolj izčrpen odgovor na naše vprašanje, zakaj ni več petja na vasi, nam je poslal naš redni dopisnik Ivan Sivec iz Most pri Komendi. Pismo v celoti objavljamo.

Petje je v Mostah in okoliških vaseh zamrlo kmalu po drugi svetovni vojni. Če hočemo najti vzroke, zakaj ni več petja po vseh, pri različnih delih in po njih, moramo najprej pogledati, kdo je včasih pel.

Po vsakodnevni težkem delu so se fantje zbrali na vasi, da so se pogovorili, kaj je novega. Na takšnih zborih so na različne načine tudi preizkušali svoje moči. Uživali so tembolj, čimveč jih je bilo. Ko so se pogovorili in dobili zmagovalca (npr. v metanju težkega kamna v daljino), jim je zavave zmanjkalo. Najcenejše, hkrati pa najdržabnejše, opravilo potem je bilo petje. V množičnem petju so prišli

na začun tisti, ki sicer niso imeli najbolj ubranih glasov, a so se med drugimi izgubili. Ker je imela večina srednje dober послuh, so se tisti, ki so imeli »kosmata ušesa«, zlahka izgubili med drugimi.

Vsek mlad človek rad vzbuja pozornost. Fantom je s petjem to še najbolje uspeloval. Bili so ponosni, da so lahko šli na vas in so jih slišala dekleta. Za pijačo so se torej fantje ustavljal na vasi in peli, ko pa se jim na vseh koncih ponujajo boljše zabave!

Danes ni več mogoče, da bi se na vasi zbralo toliko fantov kot včasih. V Mostah in okolici je le malo fantov,

pomemben faktor, da petje izumira. Vzemimo za primer, da bi se trenzi fantje prijeli za rame, zapeli in tako odkorakali po vasi. Vsakdo bi jih, ne glede na njihovo stanje, obsodil za pijance!

Vzrok, da petje izumira, je tudi v tem, ker so se stari običaji zelo spremeniли (ali pa se spreminja). Nekdaj je bil fantovski večer smiselnou zaključen s pesmijo, potem pa so se fantje porazgubili pod okna svojih dekle. Danes fantje ne hodijo več pod okna. Kdor misli resno, gre k dekletu v vas na njen dom ali pa skupaj kam odideta. Za petje torej na vasi ni več časa in ne potrebe.

Današnji tempo življenja je tako hiter, da nihče ne utegne posedati po ure in ure in prepevati sebi v vesejje. Tisti, ki ima res dober послuh, nekaj sreče in dovolj volje za vaje, raje pojde za denar. Kar je prostega časa, ga je treba dobro izkoristiti. Večina takrat bolj uživa, če se zabava v manjši družbi (največkrat kar v dvoje). Ljudje so postali bolj usmerjeni vase. Včasih je vsa vas vedela, kaj je kdo doživel, danes največkrat ne ve seda za soseda.

Eden izmed pomembnejših vzrokov, ne pa glavni, za to, zakaj je zamrlo petje na vasi, je prodro radijskih in televi-

zijskih aparativov v naše hiše in vse večja uporaba gramofonov in magnetofonov. Doosti lagodneje je odpreti radio in prisluhniti pesmi, kot pa se mučiti sam. V Mostah so začeli množične kupovati radijske sprejemnike okrog leta 1930. V začetku je bilo največ detektorjev, ki so veljali takrat okrog 300 din, medtem ko so bili pravi radijski sprejemniki dragi — okrog 1200 din in več.

Pri hišah, kjer so imeli detektorje, je bilo vedno dosti obiskovalcev. Vsakdo je hotel slišati, če se iz bakelitnih slušalk res sliši prava glasba, pravi govor. Starejši ljudje so — kot pri vsaki novosti — zmajevale z glavo in trdili, da ta reč brez pomoci hudiča ne more delovati.

Ivan Sivec, Moste

Gorenjski
kraji
in ljudje

V patruljnem teknu je bila najboljša ekipa UJV Kranj. Rozmanu, Šekliju in Torkarju je nagrado izročil republiški sekretar za notranje zadeve Silvo Gorenc. — Foto: F. Perdan

Po končani vaji so položili tudi venec na kraj, kjer se je pred dvema letoma smrtno ponesrečil takratni republiški sekretar za notranje zadeve Slavko Furlan. — Foto: F. Perdan

Uspešno sodelovanje UVJ in GRS

Krvavec, 5. marca — Malo pred 14. uro se je na zahodnem pobočju Krvavca odtrgal snežni plaz in zasul več smučarjev. Nekdo je takoj obvestil patruljo milice. Patrulja je potem nemudoma obvestila stalno službo javne varnosti, ki je nesrečo sporočila postajam gorskih reševalnih služb v Kranju, Tržiču, na Jesenicah, v Ljubljani in v Kamniku.

Takšna je bila vaja po uspešno končanem tridnevnom zimskem gorskem reševalnem tečaju za delavce milice iz vse Slovenije in za člane gorske reševalne službe. Tečaja so se udeležili člani GRS z Jesenic, iz Kranja, Tržiča, Kamnika in iz Ljubljane. Posamezne uprave javne varnosti pa so na tečaj poslale miličnike, ki skrbijo za red in varnost v naših smučarskih središčih.

Pred vajo pa je bilo v petek dopoldne na Krvavcu republiško prvenstvo za delavce milice v veleslalomu in patruljnem teknu. Za veleslalom je bilo prijavljenih 33 tekmovalcev iz različnih postaj milic.

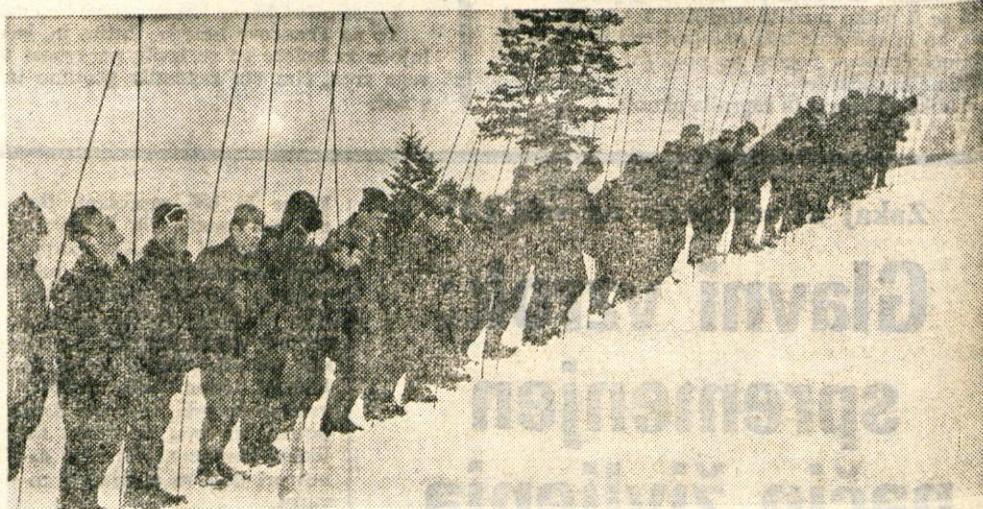
ce v Sloveniji, za patruljni tek pa so prijavile svoje ekipe uprave javne varnosti iz Ljubljane, Maribora, Nove Gorice, Celja, Kopra in Kranja. Dve ekipe pa sta zastopali tudi srednjo šolo sekretariata za notranje zadeve. Tekmovanja sta dobro uspeli, za kar gre zasluga delavcem uprave javne varnosti Kranj in GRS Kranj, ki sta ga organizirali pod okriljem republiškega sekretariata za notranje zadeve. V veleslalomu so bili najboljši Janko Šekli postaja mejne milice Kranjska gora, Franc Komac postaja milice Nova Gorica in Jože Kučar UJV Kranj. V patruljnem teknu pa je bila prva ekipa UJV Kranj (Rozman, Andrej Šekli, Torkar), druga je bila prav tako ekipa UJV Kranj (Erjavec, Dolsina, Jež), tretja pa je bila ekipa UJV Koper.

Najbolj zanimiva pa je bila vsekakor popoldanska vaja, v kateri so sodelovali vsi udeleženci tečaja in gorski reševalci. Miličniki-gorski reševalci so takoj po obvestilu začeli preiskovati teren, kjer je »plaz zasul več smučarjev«. Pri reševanju jim je pomagal tudi helikopter in lavinski pes. Čeprav je bila to prva tovrstna vaja (iskanje ponesrečencev s sondami), so jo skupaj z gorskimi reševalci uspešno opravili. »Rešili« so vse ponesrečence.

Po končani vaji, ki je bila tudi tokrat posvečena nesrečno preminulemu nekdanjemu republiškemu sekretarju za notranje zadeve Slavku Furlanu, so najboljšim tekmovalcem v veleslalomu in patruljnem teknu podelili priznanja, skupina treh pa je položila venec na kraj, kjer se je Slavko Furlan pred dvema letoma smrtno ponesrečil.

Udeleženci tekmovanj in skupnih akcij so tudi ugotovili, da je bilo dosedanje so-

delovanje med upravami javne varnosti in gorsko reševalno službo oziroma njenimi postajami uspešno in da ga je treba v prihodnje še bolj razvijati. A. Žalar

Delavci milice — gorski reševalci so s sondami skrbno pregledali območje, kjer je »plaz zasul več smučarjev. — Foto: F. Perdan

Lavinski pes Asan je našel dva »ponesrečenca«. Njegov vzgojitelj Zvone Novoselec, miličnik z oddelka milice v Bohinjski Bistrici pravi, da se je v petih letih že večkrat izkazal.

Janko Šekli, postaja mejne milice Kranjska gora

Veleslalom v spomin na Igorja Janharja

Prehodni pokal našega uredništva ekipi Branika

Krvavec — V soboto je na Krvavcu smučarski klub Triglav iz Kranja priredil prvo tekmovanje v veleslalomu v spomin na Igorja Janharja v veleslalomu za članice in člane, ki je hkrati veljal tudi za kategorizacijo. Nastopilo je nad 120 tekmovalcev in tekmovalk iz 19 slovenskih klubov. Med elito slovenskih smučarjev so bili tudi gostje iz Beljaka in Železne Kaple. Prehodni pokal našega uredništva je osvojila ekipa maborškega Branika v postavi Milena Pirnat, Dušan Javnik in Jože Sevčnikar.

Na solidno pripravljeno 1500 metrov dolgo progo z 550 metri višinske razlike je Jože Blažič postavil 42 vratic. Najhitrejša pri članicah je bila

Mariborčanka Milena Pirnat, medtem ko je pri članih postal zmagovalec Jeseničan Boris Pesjak.

REZULTATI članice: 1. Pir-

nat 1:35,7, 2. Cizej (obe Branik) 1:35,9, 3. Tevž (Fužinar) 1:37,0, 4. Žerjav 1:38,3, 5. Verdnik (obe Olimpija) 1:42,7; člani: 1. Pesjak (Jesenice) 1:24,8, 2. Javnik (Branik) 1:25,4, 3. Ponikvar 1:26,3, 4. Straus (oba Jesenice) 1:27,1, 5. Klemenčič (Tržič) 1:27,2 itd;

ekipno: 1. Branik 4:30,4, 2. Fužinar-Ravne 4:52,7, 3. Radovljica 5:01,5 itd.

Mraz in snežni metež minulo soboto dopoldne na Krvavcu nista zmedla organizatorjev in tekmovalcev veleslaloma v spomin na Igorja Janharja. Že zgodaj dopoldne so se v koči Planinskega društva Kranj zbrali številni tekmovalci in tekmovalke iz slovenskih klubov in z onkraj meje. Od organizatorjev pa smo ob progri srečali predsednika smučarskega kluba Triglav Kranj Janka Prezla, oba podpredsednika kluba Franca Medjo in Borisa Liebra ter druge člane upravnega odbora, športne sodelavce in delovne tovariše pokojnega Igorja Janharja.

Tekmovanje, za katerega so člani vodstva kluba menili, da bi v prihodnje izbrali primernejši čas, je bilo odlično organizirano in je potekalo brez zastojev. Čeprav je živo srebro ves čas tekmovanja tičalo globoko pod ničlo, so vsi — tako tekmovalci kot organizatorji vztrajali do konca. Ekipa na cilju (Dore Oražem, Ivo Bajželj, Franc Korbar, Oto Pičulin in drugi) je skrbela, da so bili tekmovalci in gledalci sproti obveščeni o rezultatih. Snežnemu metežu pa se je na startu skupaj s tekmovalci

Ekipa Branika — Dušan Javnik, Milena Pirnat, Jože Sevčnikar — Je osvojila prehodni pokal glasila SZDL za Gorenjsko Glas — Foto: F. Perdan

in sodelavci upiral Janez inž. Frelih. Pa tudi sodelavci ob progri so budno pazili na vsega tekmovalca.

Seveda smo si vsi šele po končanem tekmovanju malo oddahnili, ko smo se okrepčali in ogreli v koči Planinskega društva. Tovariša Brovč in Likar ter tovarišica Rezka so skrbeli, da so bili vsi hitro postreženi.

Po pozdravnem govoru predsednika kluba Janka Prezla je Dore Oražem objavil uradne rezultate tekmovanja. Prehodni pokal časopisa Glas je izročil najboljši ekipi Branik Maribor odgovorni urednik Glasa Albin Učakar. Najboljšim tekmovalcem in tekmovalkam pa so izročili nagrade in pokale, ki so jih prispevali: Elita, Kokra, Planička, IBI, Central, Živila, KZSZ, Zavarovalnica Sava, Exoterm, hotel Creina, zveza

kulturno prosvetnih organizacij, občinski sindikalni svet, občinska konferenca SZDL, ZK in ZMS, zveza rezervnih vojaških starešin, ZZB NOV, Gorenjska kreditna banka, Vodovod, Vino, Žito, DU Tomo Brejc in ČP Gorenjski tisk iz Kranja, ter DONIT Medvode in Alp pension Tupaliče.

Tako je bil sredi popoldne končan tradicionalni mednarodni krvavški veleslalom, ki ga bo poslej vsako leto v spomin na Igorja Janharja organiziral smučarski klub Triglav Kranj. Čeprav vreme prvi prireditvi ni bilo naklonjeno, bo za vse, ki so se je udeležili, ostala nepozabna. K temu pa je pomogla tudi ekipa s Franjem Kreačičem, ki je pomagala pri pripravi proge in skrbela za prevoz udeležencev na žičnicah.

A. Z. — D. H.

Trojka na cilju, ki je skrbela, da so bili tekmovalci in gledalci proti obveščeni o neuradnih rezultatih: Ivo Bajželj, Oto Pičulin in Dore Oražem — Foto: F. Perdan

Ekipa Mojstrane je na cilju z omemo napravo merila čase. Pomagala sta jim tudi Franc Korbar in Jamnik — Foto: F. Perdan

Predsednik smučarskega kluba Triglav Kranj Janko Prezelj je bil tudi po tekmovanju delavni predsednik

Uroš Župančič praznuje

V teh dneh praznuje »Žuro« svoj 60. rojstni dan. Kdor sledi našemu alpinizmu, bo takoj spoznal to ime. To ni nihče drug, takor Uroš Župančič, veteran slovenskih gornikov in gorskih reševalcev. Rodil se je v Ratečah. Pred 35 leti se je zaposlil v jeseniški Železarni, prav takrat pa so ga tudi ponosni vršaci potegnili v svojo sredo. 1925. leta se je včlanil v slovensko planinsko organizacijo, dve leti kasneje je postal gorski reševalec, 1937. leta pa gorski vodnik. Le redki so delčki našega gorskega sveta, kamor ne bi stopila Uroševa noga. Prav zaradi tega je bil in je prekaljen gorski reševalec. Sodeloval je pri 250 reševalnih akcijah. Razen tega je opravil nad 75 zimskih prvenstvenih

vzponov v slovenskih in jugoslovanskih gorah. Kot plezalec je nastopal tudi v dveh filmih: v Triglavskih strminah in v Reševalcu. Za svoje neumorno delo pri planinštvu in alpinizmu je bil že večkrat odlikovan, za svoje dolgotrajno delo pa ga je odlikoval tudi kolektiv jesenške Železarne, kateri je še danes zvest. Uroš je prav tako sodelavec planinskih revij in ostalih sredstev obveščanja, med drugim tudi našega Glas. Tudi s pisano besedo si prizadeva prikazati lepote naših gora. Le malokdo jih zna tako opisati kot prav »Žuro«.

Zatorej Uroš! To naj bo naš skromen prispevek k tvojemu jubileju. Ostani čil in zdrav. Gore te pozdravljajo prav tako pa vse, ki te poznajo!!

—jk

O (ne)lepih starih običajih v Kropi in Kamni gorici

Posebno dandanašnji, ko se toliko piše in bere in govorit v varstu narave, prav res ne moremo pohvaliti stare navade, da vsega, kar naš mili rojak ne potrebuje več, enostavno vrže v potok. In čim boljši je zaslužek ali standard, tem več je v vodi nesnake. In ko se štedilniki in peči na drva umaknijo plinskim in oljnim in električnim grelnim pripomočkom, »grede« v vodo tudi stvari, ki bi se sicer lahko pokurile doma: papir, lepenka, polivinilasta embalaža za mleko, tekstil, ostanki jedil itd. Tem se pridružuje še konzervne škatle, steklenice. Tudi avtomobilske gume lahko vidiš, odkar bici niso več v modi.

Da bi res ta nečedni običaj odpravila ali vsaj zmanjšala, je krajevna skupnost ob potoku namestila table, da je »metanje odpadkov v vodo prepovedano«. Malo to že zase, veliko pa ne.

Iz doslej povedanega, je lahko vsak redoljubni Kropar in Kamnogoričan spredel, da vendorle kaže obo potoka Kroparico in Lipnico vzdrževati, če že ne zavoljo tujcev, pa zavoljo njega samega, ne pa se zanašati na povodenje.

Nekaj pa je še, kar naj bi po starci šegi vendorle »v vodo vrgli« in sicer luč. Pa ne kakšne »crknjen« žarnice, ampak čisto zaresno svečavo. Zvečer pred sv. Gregorijem, na jutrišnji večer bo ob starem fužinskem bajarju v Kropi in Kamni gorici pa v rakah »Pod lipo« kaj živahno. Po vodi bodo zaplavale vse vrst »barčice«. Pa ne barčice, ampak hišice, cerkvica, višnjici, nebotičniki, šmarne križi in kdo ve kaj vse so si izmisli mladi umetniki.

Medtem ko so Kamnogoričani še kar krepko čuvati ta lepi stari običaj, bi ta v Kropi skoraj zamrl, če ne bi poselil vmes Kovački muzej, ki je za to akcijo pridobil še osnovno šolo v Lipnici in kulturno društvo v Kropi. Pomemben delež so pri tem imeli tudi časopisi in RTV:

»Če hočete o tej zadevščini kaj poročati, pridite, poglejte. Nagrade za barčice, ki vam bodo najbolj všeč, pa prinesite s seboj.« In tako je tudi bilo. Knjig in drugih daril nič koliko, veselja med razstavljanimi pa tudi.

No, letos »javnim občilom« ne bo treba žrtvovati nagrad, čeprav nobeno od teh ni zavoljo nagrad »saliral«. Letosne nagrade je oskrbelo trgovsko podjetje živila v Kranju, ki ima v Kropi svojo prodajalno. In kar je še več vredno: to podjetje obljublja

Tekmovanje o železarni

Ze lani decembra je kadrovsko služba jeseniške železarne razpisala tekmovanje za najboljši spis iz železarstva in za najboljšo ekipo v tekmovanju: Kaj več o železarstvu na Slovenskem? Namen obeh tekmovanj je bil vzбудiti večje zanimanje za železarske poklice, predvsem med mladimi v osnovnih šolah.

Prejšnji teden je v dvorani gledališča Tone Cufar na Jesenicah tekmovalo 11 ekip jeseniške in radovljiske občine. Strokovna komisija je bila z znanjem učencev osnovnih šol zelo zadovoljna, saj so poleg spominskih diplom in priznanj podelili kar dve prvi nagradi. Denarne nagrade bodo posamezni razredi in šole porabili za izlete ob koncu šolskega leta. Poleg tega pa je kadrovsko služba jeseniške železarne podelila tudi dve prvi nagradi za najboljši spis na temo Železarna Jesenice včeraj, danes in jutri.

tudi, da bo letos star, prevel način »štacunarjenje vrglo v vodo«, namesto tega pa uvedlo moderen način namreč samopostrežbo, s čimer bo zelo ustrezno neprtežljivim čakalcem. Upamo, da s tem ne bo ustrezni tudi tistim, ki se jih rado prime ...

Pa še nekaj o barčicah. Tavada je menda ohranjeni tudi v Tržiču, na oni strani pa v Železni Kapli, kjer pravijo temu običaju »Avante popolorum«, kot veli povedati avstrijski izletnik, ki obiskujejo Kovački muzej in vidijo razstavljenje »barčice«. Turistično društvo Lescah meni, da bi to reč pričazali tudi turistom, in sicer ob sezoni na Sobčevem bajarju. J. A.

Janez dr. Colnarič

Prejšnjo nedeljo smo po kopali doktorja Janeza. Malib bi bil star šele 55 let. Ko ga je poznal, je večel, da se ga strla leta prestanega triljenja. 1941. leta je bil kol aktivist izgnan v Gonars in kasneje na Rab. Bil je tudi v Rabski brigadi, v Barju v Prekomorski brigadi. Osvoboditvi pa je bil zdravnik v tankovski brigadi.

Od upokojitve je živel v Žabnici, kjer je začel življeno pot ljudskega zdravnika. Prebivalci Kranja in okolica so človeka, humanista doktorja Colnariča dobro poznali, saj je vsakemu pomagal.

Nedeljsko slovo je bilo zelo lepo. Na zadnjo pot so spremili številni tovarni znanci, borci in prijatelji. Od njega so se poslovili prestavniki zvezne borcev iz Žabnice, prijatelj iz študij let in predstavnik krajinske skupnosti Žabnica. Spomina pa so počastili tudi golobi pismonoče, godbeniki in poski zbor društva upokojencev. N. Slapar

SOLSKI CENTER ZA KOVINARSKO IN AVTOMEHANSKO STROKO Škofja Loka

prodaja

AVTO FIAT 750, štirisedenčni, leto izdelave 1966.

Vozilo je v voznem stanju. Javna prodaja bo 15. 3. 1971 ob 8. uri v avtomehaničnih delavnicah na Kidričevi c. 26 Škofja Loka za delovne organizacije od 9. ure dalje za osebne interesente. Izklicna cena je 6500 din.

Trinajst let uspešnega dela

V soboto so se zbrali na letni konferenci člani turističnega društva Brezje. Medtem ko društvo marsikje života, so brezjanski turistični delavci dokazali prav nasprotno. Vsa leta je društvo tesno sodelovalo s krajavnimi organizacijami ZMS, SZDL, ZZB, gasilci in drugimi ter jih tudi denarno podpiralo. Lahko celo re-

čemo, da je društvo razgibalo celotno dejavnost kraja. Poleg gostilne Dobrča, ki so jo obnovili, mesarje in pošte so se ob pomoči turističnega društva Brezje razvile tudi dopolnilne dejavnosti. Uredili so pralnico, avtobusno postajališče, bife na Črnivcu je prerastel v gostinski lokal, odprli so stojnice za prodajo spominkov in bi-

fe na Brezjah. Največji uspeh sodelovanja turističnega društva in krajavnih organizacij je gotovo asfaltiranje ceste Črničec—Brezje in napeljava cestne razsvetljave. Lani so uredili tudi parkirni prostor za 400 avtomobilov.

Toda vedno znova se odprajo nove možnosti in potrebe, ki jih bo treba uresničiti. Ze lani je nameravalo društvo zgraditi pločnik ob cesti Črničec—Brezje, kar je ob velikem prometu nujnost. Upaj, da jim bo to letos uspelo. Prav tako bodo letos začeli obnavljati remizo. Preuredili jo bodo v kulturni dom. Letos bodo uredili tudi turistično pisarno. Vedno znova se kažejo tudi potrebe po izboljševanju gostinskih prostorov. Tako bo že letos treba urediti kuhinjo v gostišču na Črnivcu. Gasilskemu društvu v vasi pa so lani in letos odobrili skupno 150.000 din za nakup gasilskega avtomobila.

Na skupščini turističnega društva so tudi ugotovili, da kljub razgibani dejavnosti le ne morejo biti popolnoma zadovoljni. Vse premalo je bilo narejenega za olješanje kraja. Bolj bo treba poskrbeti tudi za boljšo postrežbo gostov.

Vsako leto ob koncu sezone turistično društvo Brezje organizira izlet za odbornike in zaposlene. Lani so si ogledali Štajersko, slovensko Koroško in Prekmurje. Poleg lepih krajev so železni spoznati predvsem pravno in sodobno postrežbo v gostinskih in turističnih lokalih.

L. Bogataj

Graditeljem stanovanjskih hiš!

OPOZORILO GRADITELJEM STANOVANJSKIH HIS PRED NAKUPOM ZEMLJIŠČ

Skupščina občine Radovljica želi opozoriti vse, ki nameravajo graditi stanovanjske in počitniške hiše na območju občine ter v ta namen kupujejo zemljišča za tako gradnjo, na naslednje:

Kdor želi graditi stanovanjsko hišo ali počitniško hišico na območju občine Radovljica ter si v ta namen pridobiti potrebna zemljišča, naj

OBVEZNO PREVERI NA ODSEKU ZA GRADBENE IN KOMUNALNE ZADEVE SOB RADOVLJICA ALI NA ZAVODU ZA URBANIZEM BLED,

če je zemljišče zazidljivo za tako gradnjo.

Zadnje čase se pogosto dogaja, da graditelji stanovanjskih in počitniških hiš kupujejo nezazidljiva zemljišča ter nato že izsiljevati od pristojnih organov SOB Radovljica lokacijska oziroma gradbena dovoljenja. Pristojni organ SOB Radovljica opozarja vse gradbene interentente, da v nobenem primeru ne bo izdal lokacijskega ali gradbenega dovoljenja za gradnjo na zemljiščih, ki niso predvidena za gradnjo stanovanjskih ali počitniških hiš.

Zato priporočamo vsem interesentom za gradnje, da se ravna po zgoraj navedenem navodilu.

mali oglasi

PRODAM

Prodam tračno BRUSILKO za les in dobro STISKALNICO za furnir, dim. 130 × 300. Mizarstvo, Ovsenik, Jezerska cesta 108 c, Kranj 956

Prodam sedem mesecev starega čistokrvnega škotskega OVCARJA (lassi). Naslov v oglasnem oddelku

1053 Prodam dva PRASICKA, staro 10 tednov. Zg. Brnik 74

1054 Prodam šest tednov stare PRASICKE. Zg. Brnik 70

1055 Prodam SLAMOREZNICO (ultrahol 3), dobro ohranje no. Grad 15, Cerknje 1056

Prodam PRAŠICKE. Hrašč 24, Lesce 1057

Prodam več kosov POHISTVA. Badali, Kranjska cesta 2, Šenčur 1058

Vafilnica v Naklem pri Kranju obvešča interesente, da v letošnji sezoni prodaja enodnevne piščance, bele lahke in rjave srednje težke pasme, vsako sredo in ne ob torkih, kakor prejšnja leta.

Prodam dva PRASICKA, staro šest tednov. Voglje 77

1059 Prodam skoraj novo kuhiško KREDENCO. Jekovec Tončka, Zg. Bela 51, Preddvor 1060

Prodam dobro ohranjen globok OTROSKI VOZICEK. Cesta St. Žagarja 49, Kranj 1061

Prodam šest tednov stare PRASICKE. Velesovo 45, Cerknje 1062

Prodam sedem mesecev brejo KRAVO bohinjko, vprezne GRABLJE za se no, ročno SLAMOREZNICO, PLUG (vinkel) in vprezni KULTIVATOR. Jezerska cesta 43, Kranj 1063

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, magazinska in naročniška služba 22-152. — Naročniška letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljam.

Prodam KRAVO, ki bo prvič teletila. Ažman Simon, Lancovo 28, Radovljica 1064

PRODAM KOKOŠI — nesnice in za zakol. Dobite jih vsak pondeljek in petek. Jezerska cesta 59, Kranj 1065

Prodam nove DESKE za opaže. Suha 24, Kranj 1066

Poceni prodam dobro ohranjeno KUHINJSKO KREDENCO in malo rabljeno emajlirano KOPALNO KAD. Ulica 31 divizije št. 15, Kranj 1078

Prodam 2000 kg REPE ali zamenjam za gnoj. Bobnar, Velesovo n.h., Cerknje 1079

KUPIM

Kupim vprezno KRAVO. Kožuh Franciška, Breznica 15, Škofja Loka 1067

MOTORNNA VOZILA

Ugodno prodam FORD TANUS 17 M karavan. Ješe, Krize 8 1003

Prodam FIAT 1100, letnik 1960. Naslov v oglasnem oddelku 1068

Prodam odlično ohranjen MOPED T-12. Trampuš Franc, Golo brdo 6, Medvode 1069

Odam GARAŽO v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku

1070

Prodam novo KAROSERIJO za fiat 750. Naslov v oglasnem oddelku 1071

Prodam dobro ohranjen FIAT 750. Cesta kokrškega odreda 26, Kranj 1072

Prodam dve leti star FIAT zastava 750. Ogled vsak dan od 14. do 16. ure. Robas, Vajlavčeva 4, Kranj 1080

PRODAM FIAT 600 D, letnik 1961, po generalni in MOTOR JAVA, letnik 1968. Čevka, Zakal 10, Strahovica 935

Prodam FIAT 750. Ogled v soboto. Naklo 61 1081

Zaposlitve

VAJENCA za radiomehanično stroko sprejem. TV radio servis Lukež Marjan, Titov trg 22, Kranj 944

Iščem DELAVCA za cementarsko obrt. Likozar Marjan, Benedikova 18, Kranj 1035

Sprejem pomožnega DELAVCA, pridnega in treznega. Fr. Konjadič starejši, Delavška cesta 39, Kranj 1037

STANOVANJA

OPREMLJENO SOBO v Kranju ali bližnji okolici išče starejša upokojenka — začasno. Zaželenja je domača prehrana. Cenjene ponudbe poslati pod »30.000 ali 100.000«

POSESTI

Prodam do prve plošče zgrajeno HIŠO z vso dokumentacijo. Krč Francka, Kurirska pot 11, Kranj 1067

Prodam zazidljivo PARCELO z lokacijo v Naklem. Naslov v oglasnem oddelku

IZGUBLJENO

Pri nebotičniku v trgovini Merkator se je našla DENARNICA s tujo valuto. Dobi se v trgovini 1077

V avtobusu iz Ljubljane do Dupelj sem v nedeljo izgubil DENARNICO z dokumenti. Najditev prosim, da vrne dokumente, denar pa obdrži za nagrado 1082

KINO

Kranj CENTER

10. marca premiera špan. barv. CS filma POT SLAVE ob 16., 18. in 20. uri

11. marca špan. barv. CS film POT SLAVE ob 16., 18. in 20. uri

12. marca amer. barv. film MOŽ Z IMENOM KONJ ob 16. in 18. uri, nastop ansambla Lojzeta Slaka ob 20.20.

Kranj STORŽIČ

10. marca amer. barv. CS film OGNJENA KARAVANA ob 16., 18. in 20. uri

11. marca amer. barv. CS film SIMFONIJA HEROJEV ob 16., 18. in 20. uri

12. marca slov. barv. film RDECE KLASJE ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

10. marca franc. barv. CS film NE RAZBURJAJMO SE ob 18. in 20. uri

12. marca nastop ansambla Lojzeta Slaka ob 18. uri, amer. barv. CS film LEGIJA TUJCEV ob 20. uri

Kamnik DOM

10. marca premiera amer. barv. CS filma UBIJALEC NA KONJU ob 17.30 in 19.30

11. marca amer. barv. CS film UBIJALEC NA KONJU ob 17.30 in 19.30

12. marca premiera amer. barv. filma ZID ŽELJA ob 17.30 in 19.30

Jesenice RADIO

10. marca amer. barv. film AFERA METROPOLITANSKE POLICIJE

11. marca amer. barv. film SMESNE STVARI SO SE ZGODILE NA POTI V FORUM

12. marca amer. barv. film UPOR KAZNJENCEV

Jesenice PLAVZ

10. marca amer. barv. film SMESNE STVARI SO SE ZGODILE NA POTI V FORUM

11.—12. marca amer. barv. film UJETNIKI VESOLJA

Dovje-Mojsstrana

10. marca italij. barv. film ZAROTNIKI SVOBODE

Kranjska gora

11. marca amer. barv. film AFERA METROPOLITANSKE POLICIJE

Javornik DELAVSKI DOM

10. marca amer. barv. film UJETNIKI VESOLJA

RADOVLJICA

10. marca franc. barv. film DOKTOR V RDECEM PLASCU ob 18. uri, amer. barv. film VATERLO ob 20. uri

11. marca franc. barv. film DOKTOR V RDECEM PLASCU ob 20. uri

12. marca italij. barv. film ZLOCIN V TENISKEM KLUBU ob 20. uri

Bled

10. marca angl. barv. film NEDOLŽNA LJUBEZEN ob 17. in 20. uri

Skofja Loka SORA

10. marca amer. barv. film SIN REVOLVERAŠA ob 18. in 20. uri

11. marca franc. barv. film UMOR V BAZENU ob 20. uri

12. marca franc. barv. film UMOR V BAZENU ob 18. in 20. uri

Zelezniki OBZORJE

10. marca amer. barv. film DIVJI MOŽ ob 20. uri

12. marca amer. barv. film ZADNJE POLETJE ob 20. uri

PRESENOVSKA GLEDALISČE

V KRANJU

SREDA — 10. marca, ob 9.30 in 10.30 lutkovna predstava Florijan: TOBIJA uprizori lutkovni oder Dravlje za vzgojno varstvene zavode Kranj.

PETEK — 12. marca, ob 16. uri za red DIJASKI II — F. G. Lorca: PESEM HOČE BITI LUČ, izvaja grupa Poetica Celje.

Ko smo se v sredo peljali proti Smledniku, je fotoreporterjeva kamera zabeležila tudi tale posnetek. Tabla že nekaj časa čaka, da jo bo nekdo spet pribil tja, kamor sodi. — Foto: F. Perdan

nesreča

IZSILJEVAL JE PREDNOST

V soboto, 6. marca, nekaj pred osmo uro zjutraj je na cesti drugega reda v Hotemažah voznik osebnega avtomobila Anton Vršnik iz Kokre pripeljal s stranske ceste na prednostno in izsilil prednost pred osebnim avtomobilom, ki ga je vozil Janez Studen s Hriba pri Preddvoru. Pri trčenju je nastalo na avtomobilih za 9000 din škode.

VOŽNJA PO LEVI

V soboto, 6. marca, zvečer se je pripetila v Kranjski gori pri hiši št. 6 prometna nezgoda zaradi vožnje po levi strani ceste. Voznik osebnega avtomobila Pavle Žerjav iz Ljubljane je zavabil v levo stran prav tedaj, ko je iz nasprotni smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Vinko Šetinc z Jesenic. Pri čelnem trčenju sta bila oba voznika lažje ranjena, škode na vozilih pa je za 10.000 din.

NEZGODA NA ZASNEŽENI CESTI

Na cesti tretjega reda v Zmincu je v soboto zvečer zaradi prehitre vožnje po zasneženi in zaledeneli cesti začelo zanašati osebni avtomobil, ki ga je vozil Anton Rznožnik iz Ljubljane. Pri tem je avtomobil zanesel v levo v breg ob cesti nato pa se je prevrnil na bok. Na avtomobilu je za 8000 din škode.

L. M.

s sodišča

Okradel jo je

Okrožno sodišče v Kranju je obsodilo Stanislava Blatnika, starega 31 let, iz Kranja na dve leti strogega zapora. Blatnik, ki dela kot pomočnik skladničnika v klavnici Kranj, se je lanskega novembra seznanil v Kranju s P. A. ter nekaj časa stanoval pri njej. Kmalu pa je začel z njo grdo ravnati, večkrat jo je tudi pretepel, končno pa je znanstvo izrabil tudi za tatvino. Konec novembra ji je iz torbice vzel 580 din. Ker ji je tudi zagrozil, da bo ubil, se je preselila k staršem. Med njenjeno odsotnostjo je januarja Blatnik prišel v njeno stanovanje in odnesel televizor z anteno. Televizor je prodal za 500 din in denar zapravil. Sodišče je pri odmeri kazni upoštevalo, da je bil Blatnik že prej kaznovan.

L. M.

TURIZEM IN
GOSTINSTVO

SAP Ljubljana

Turizem in gostinstvo
Ljubljana
Titova c. 38

Obveščamo ustanove, gospodarske organizacije in posameznike, da smo tudi letos pripravili

prijetne počitnice na morju

Počitnice bomo organizirali v privatnih sobah ob morju s skupno sodobno restavracijo v neposredni bližini:

v KASTELAH pri SPLITU — SELCAH — CRIKVENICI — VOLPARIJI (Savudrija) in FIESI.

Dostop do omenjenih letovišč je dobro organiziran s prometnimi sredstvi; na željo pripravimo tudi poseben avtobus za prevoz dopustnikov.

Priporočamo rezervacije in nakup ležišč za glavno sezono, za kar nudimo posebne ugodnosti.

Na voljo so prospekti in pismena navodila.

Informacije v poslovalnicah SAP: Ljubljana, Zagreb, Beograd, Trbovlje in Idrija.

Požar

V soboto, 6. marca, ob eni uri zjutraj je začelo goreti v obratu Olijarica Kmetijsko živilskega kombinata Kranj. Vzgal se je leseni strop nad dvigalom stiskalnice. Požar ni povzročil večje škode, ker so gasilci pravočasno ukrepali. Vzrok požara še ni znan.

Telesno vzgojno društvo
Kranj
Benedikova 12

OBČNI ZBOR TVD
KRAJN

bo v sredo, 10. marca, ob 18. uri v domu Partizana v Stražišču. Vabimo članstvo in simpatizerje društva TVD Kranja.

Komisija za razpis pri svetu delovne skupnosti uprave skupščine občine Jesenice

razpisuje v oddelku za gospodarstvo prosto delovno mesto

komunalnega, vodnega, prometnega in cestnega inšpektorja

Za to delovno mesto se poleg splošnih pogojev za sprejem na delo zahteva višja strokovna izobrazba komunalne, gradbene ali avtoprometne smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

Ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in dose- danjih zaposlitvah sprejema komisija za razpis pri svetu delovne skupnosti uprave SOB Jesenice v 15 dneh od objave razpisa.

Sporočamo žalostno vest, da je preminil

Anton Ropret

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 11. marca, ob 16. uri iz hiše žalosti v Šenčurju, Štefetova 18, na pokopališče v Šenčur.

Žalujoci: žena Tončka, si-
novi Pavel, Franci in Janez
ter drugo sorodstvo

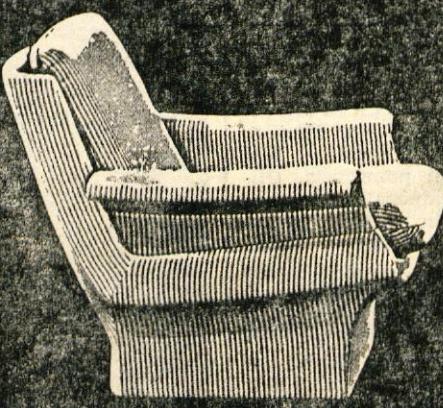
Šenčur, 9. marca 1971

KAVA ŽIVILA
V NOVI EMBALAŽI
ŠE BOLJŠA

OD 10. APRILA DO 5. MAJA
VELIKA RAZSTAVA IN PRODAJA
V FESTIVALNI DVORANI NA BLEDU

POHIŠTVO

NAJNOVEJŠI MODELI

MARLESA
MEBLA
BRESTA
in STOLA
iz programa
1971 / 72

murka

Jubilejne zimsko-športne igre Elektra na Krvavcu

Zveza sindikalnih športnih aktivov Elektra bo priredila 12. in 13. marca na Krvavcu petnajst zimsko-športne igre. Prireditve bo tokrat v organizaciji podjetja Elektro Kranj. Pomerili se bodo predstavniki šestnajstih delovnih organizacij elektro-gospodarstva Slovenije ter ekipi Steveak iz Grad-

ca in Oedk iz Celovca. Skupno bo tekmovalo nad 200 tekmovalcev v veleslalomu in tekih. V petek, 12. marca, bo ob 15. uri tekmovanje v tekih, v soboto 13. marca, pa ob 9.30 uri veleslalom. Svečan zaključek iger bo v soboto ob 17. uri v hotelu Creina v Kranju.

F. Rauter

Odlična Rebeka Porenta

Zimski bazen v Kranju je bil v nedeljo prizorišče odprtega plavalnega mitinga Ljubljane. Nastopilo je nad 150 plavalcev in plavalk iz devetih slovenskih klubov. Doseženih je bilo pet republiških rekordov in nekaj dokaj dobrih rezultatov, kar prikaže, da so slovenski plavalci že odlično pripravljeni na letošnji zimski obračun. Čez dobrih štirinajst dni bo v Zagrebu namreč letošnje zimsko državno prvenstvo. Nedeljski miting in dobri rezultati so zagotovili, da bodo tudi slovenski plavalci in plavalk imeli pomembno vlogo pri osvajanju prvih mest. Vsekakor pa je že sedaj v ospredju plavalka kranjskega Triglavu Rebeka Porenta, saj je spet dosegla republiški rekord na 100 m prostu in izenačila rekord Slovenije na 100 m hrbtno. Ne smemo pa pozabiti še ostalih kranjskih plavalk, ki so dosegle nekaj odličnih rezultatov. — ah

VRSTNI RED: moški — 100 delfin: 1. Slavec (Triglav), 2. Kostanjšek (Ljubljana), 3. Tanko (Neptun); 100 m hrbtno: 1. Jurman, 2. Herzog (oba Ilirija), 3. Možina (Ljubljana); 100 m prsno: 1. Grošelj, 2. Slavec (oba Triglav), 3. Erženčnik (Fužinar); 100 m prosto: 1. Kostanjšek (Ljubljana), 2. Rudan (Delfin), 3. Košnik (Triglav); 200 m mešano: 1. Kostanjšek (Ljubljana), 2. Košnik, 3. Milovanovič (oba Triglav); ženske — 100 m delfin: 1. Marolt (Ljubljana), 2. Marič (Triglav); 100 m prsno: 1. Mandeljc, 2. Švarc, 3. Pajntar (vse Triglav); 100 m hrbtno: 1. Porenta, 2. Pečjak (oba Triglav), 3. Hodej (Rudar); 100 m prosto: 1. Porenta (Triglav), 2. Rus (Ljubljana), 3. Virnik (Triglav); 200 m mešano: 1. Porenta, 2. Švarc (oba Triglav), 3. Hodej (Rudar).

— ah

XXVI. državno in republiško prvenstvo v smučarskih tekih

V Gorjah dovolj snega

Z jutrišnjimi teki posameznikov na 30 kilometrov se bo v Gorjah začelo letošnje XXVI. državno prvenstvo v klasičnih disciplinah. Hkrati pa bo v soboto v Gorjah tudi letošnje XXVI. republiško prvenstvo. Prireditelja obeh tekmovanj sta smučarska zveza Jugoslavije in Slovenije, organizatorja pa smučarski klub Fužinar z Raven na Koroškem in TVD Partizan Gorje. Prvotno je bilo predvideno, da bo državno prvenstvo na Ravnah na Koroškem. Zaradi pomanjkanja snega pa smo morali letos obe tekmovanji združiti.

V Gorjah je te dni že vse nared za obe veliki srečanji. Domačini, kot organizatorji skrbno pripravljajo proge in vse drugo za normalni potek tekmovanj. Tudi snega je dovolj. Razen tega pa organizacija obeh tekmovanj pomeni zanje tudi svojevrstno pričanje. V soboto dopoldne, ko bo na programu tekmova-

nje posameznikov za republiko in državno prvenstvo, bo namreč TVD Partizan Gorje proslavil tudi 50. obljetnico telesne vzgoje in športa v Gorjah. Ob tej prilnosti bodo v soboto ob 14. uri v avli osnovne šole Gorje odprli razstavo

priznanj in dosežkov športnikov — smučarjev Gorij. Zvezčer pa bo v dvorani TVD Partizan svečana akademija. Po programu bo v nedeljo potem še start štafet za republiško in državno prvenstvo. A. Z.

Ekipno prvenstvo v kegljanju

Triglavani podrli 7569 kegljev

Na sedmih kegljiščih v Sloveniji se je v soboto in nedeljo nadaljevalo II. kolo ekipnega republiškega prvenstva v kegljanju za moške. Najbolje so se tokrat odrezali kegljači kranjskega Triglava — lanskoletni prvaki SRS — ki so na asfaltu v Žalcu podrli kar 7569 kegljev. Njihov član in državni reprezentant Jože Turk pa je postavil tudi nov rekord kegljišča, saj je v disciplini 200 lučajev podrli kar 1010 kegljev. Tudi v Mariboru so Triglavani do-

segli s 6981 podrtimi keglji nov rekord kegljišča.

V Kranju so v soboto Jeleničani v dvoboju premagali ravenskega Fužinaria. Rezultat srečanja 6898:6871. V nedeljo pa so na domačem avtomatskem kegljišču podrli 7105 kegljev.

Ekipa Kranjske gore je gostovala v soboto v Mariboru, v nedeljo pa v Žalcu. V Mariboru so prvi dan podrli 6384 kegljev, v nedeljo pa 7107 kegljev.

-dh

Mladinska troboja v veleslalomu in skokih

Zmagoslavje mladih Slovencev

Sobota in nedelja sta bili v znamenju tradicionalnih mlaďinskih srečanj Slovenija — Julijnska krajina — Koroška. Na Zelenici so se pomerili v veleslalomu, v Trbižu pa v smučarskih skokih. V obeh konkurencah so zmagali mlađi slovenski tekmovalci. Medtem ko smo zmago v skokih pričakovali, pa nas je zmaga v veleslalomu presenetila.

Hud mraz in močan veter sta na Zelenici terjala precej borbenosti od tekmovalcev, pa tudi organizatorja — SK Trbiž — in pokrovitelj — skupščina občine Trbiž — sta se morala pošteno potruditi, da je tekmovanje potekalo na dostojni ravni. Zmaga naših mlađih predstavnikov je presenečenje, saj so nastopili brez najboljših, ki so zastopali jugoslovanske barve na balkanskih igrah v Mavromem. Kljub večini zmag v posameznih kategorijah pa so tokrat Korošci razočarani zapuščali Zelenico, saj jim ni uspelo premagati borbene Slovence Ostali pa so brez uvrstitev tudi v ekipni konkurenki, saj se

pri mlajših in starejših mlađincih nista uvrstila po dva predstavnika.

Vrstni red: mlajše mlađinke: 1. Wiesser (Koroška), 2. E. Oitzl (Slovenija) 3. Alesch (Koroška), starejše mlađinke: 1. Klemenschitsch (Koroška), 2. Jocif (Slovenija), 3. Candoni (Julijnska Krajina), mlađi mlađinci: 1. Strahmeyer (Koroška), 2. Magušar (Slovenija), 3. Branetti (Julijnska Krajina), starejši mlađinci: 1. F. Tach (Julijnska Krajina), 2. Lucattelli (Julijnska Krajina), 3. Borštnar (Slovenija). **Ekipno:** 1. Slovenija, 2. Julijnska Krajina.

Vrstni red za kategorizacijo: starejše mlađinke: 1. Jo-

cif (Triglav), 2. Luzar (Olimpija), 3. Jež (Fužinar), starejši mlađinci: 1. Borštnar (Fužinar), 2. Dornik (Trbiž), 3. Zupan (Jesenice), 4. Meglič, 5. Peharc (oba Trbiž).

-dh

Jeseničan Janez Demšar je v nedeljo zmagal na mednaroden tekmovanju v smučarskih skokih v Trbižu. — Foto: F. Perdan

Kapušin zmagovalec na troboju v skokih

Petdeset mlađih skakalcev Koroške, Julijnske Krajine in Slovenije se je v nedeljo pomerilo na tradicionalnem troboju treh sosednjih dežel na 50 - metrski skakalnici v Trbižu. Tokrat so se naši predstavniki dobro odrezali in že drugič osvojili v razdobju treh let prehodni ekipni pokal. Koroško reprezentanco so sicer prehiteli le za bori 6,7 točke. Kljub temu pa

moramo biti zadovoljni z uvrstitvami slovenskih skakalcev tako v konkurenki starejših kakor tudi v skupini mlađih mlađincov. Zmaga naše reprezentance bi bila lahko izdatnejša, če bi v prvi ekipi Slovenije nastopili Grošar, Cuznar in Očko.

V konkurenči starejših mlađincov je zmagal Kranjčan Jože Kapušin skupaj z Avstrijem Schnablom. Pri mlađih pa se je najbolj odrezal iz vrste slovenske reprezentance državni prvnik Miro Turk, ki je zasedel tretje mesto, od Gorenjev pa sta se najbolje uvrstila Kranjčana Očko in Belančič.

Vrstni red: STAREJŠI MLAĐINCI: 1. Kapušin (Slovenija) in Schnabel (Koroška), 3. Norčič (Slovenija), 4. Wallner (Koroška), 5. Cuznar, 6. Grosar (oba Slovenija); **MLAJŠI MLAĐINCI:** 1. Gratzer (Koroška), 2. Dunnhofer (Julijnska Krajina), 3. Turk, 4. Bradeško, 5. Očko ... 7. Belančič ... 11. Burjak (vsi Slovenija); **EKIPNO:** 1. Slovenija, 2. Koroška, 3. Julijnska Krajina.

-jj

Šah

Boris Matjašič že prvak

V prekinjenih igrah šahovskega prvenstva Kranja so bili doseženi naslednji rezultati: Djordjević : Podgornik remi, Gazvoda : D. Štagar 1:0, Marko : Vojčič 0:1, D. Štagar : Vidali 1:0, Valjavec : Sirc remi, Lazar : Podgornik remi, Djordjević : D. Štagar 0:1, Torkar : Naglič 0:1.

F. Štagar

Do konca prvenstva je na sporedu le še eno kolo. Naslov prvaka pa je že osvojil Boris Matjašič. Vrstni red: Matjašič 8,5, Bukovac 8, Podgornik 7, Gazvoda in Vojčič po 7, Naglič in Valjavec po 6, Djordjević 5,5, Lazar 4,5, D. Štagar 4, Vidali 4, Marko 4, Sirc 3,5 in Torkar 3 točke.

1 v p r a š a n j e 3 o d g o v o r i

Svet za zdravstvo radovljiske občinske skupščine je na zadnji seji sprejel sklep, da se v občini oziroma na Bledu dovoli zasebna zobozdravstvena ordinacija. O tem in o stališču predstavnikov radovljiskih občinskih družbenopolitičnih organizacij ter zdravstvene enote Bled smo v Glasu pred nedavnim že pisali. Mimogrede, njihovo stališče do zasebne zobozdravstvene prakse je bilo takrat odklonilno. Kaj menijo o zasebni zobozdravstveni praksi, smo tokrat na območju zdravstvenega doma Jesenice poprašali tri zobozdravnike oziroma zobozdravstvene delavce.

la proti dovoljevanju zasebne prakse. To utemeljujemo, ker je enota na Bledu najbolje zasedena in opremljena v radovljiski občini. Pri nas pri zobotehničnih delih ni zastojev. Pacienti ne čakajo dolgo. Prepričan sem tudi, da bi službo na Bledu lahko okreplili, če bi bilo treba. (Na primer: ordinacije za samoplačnike v okviru javne zobozdravstvene službe). Ne zdi se mi prav, da bi 25-letno delo na tem področju sedaj tako podirali. Če bomo

Jože dr. Pikelj, zobna ambulanta Radovljica:

»O seji in sklepu sveta za zdravstvo sem izvedel iz Glasu. Drugih oziroma drugačnih informacij nisem dobil. Problematika, ki so jo obravnavali, ni le blejska ali občinska; pa tudi samo gorenjska ne. Lahko rečem, da je slovenska. Ne vem, kaj je botrovalo tej odločitvi, mislim pa, da s tem še zdaleč niso rešili tako perečega problema zobozdravstva. Vprašanje je, če se ni s tem položaj še bolj zapletel, saj je bilo jasno povestano, da takšni delni rešitvi nasprotujejo tako družbenopolitične organizacije kot kolektiv zdravstvene enote Bled. Žato se mi zdi odločitev dokaj smela in odgovorna tako do prizadetih kolektivov, terapevta in do pacientov.«

Vilko dr. Peltzer (Bled), vodja temeljne službe za zobozdravstvo ZD Jesenice:

»Najprej bi poudaril, da koncept zobozdravstvene službe ni dovolj izdelan. Zato in ker o zobozdravstvu velikokrat odločajo nestrokovnjaki, tudi prihaja do takšnih napak. Naša enota na Bledu je bi-

problematiko te službe reševali tako, se lahko zgodi, da bo prav na Bledu kmalu nekaj tehnikov oziroma zobozdravstvenih delavcev v enoti preveč. Mislim tudi, da bi pri obravnavanju zasebne zobozdravstvene prakse morali skrbnejše upoštevati novi zakon. Nazadnje naj omenim, da se tudi vodstvo zdravstvenega doma Jesenice ni dovolj zavzemalo na tem področju. Nekateri so takšno rešitev celo podpirali.«

Emil dr. Čelesnik, zobna ambulanta Jesenice:

»Družbena sredstva so se usmerila predvsem v otroško zobozdravstvo. Menim, da je ta čas in pri tej perspektivni politiki zobozdravstva privatna zobozdravniška praksa absolutno potrebna.«

A. Žalar

Iskra, pomemben člen v slovenskem in kranjskem gospodarstvu

(Nadalj. s 1. strani)

da bodo sprejeli tudi take, ki so uspešno končali le 7 razredov osnovne šole, osmi razred pa bodo opravili med strokovnim šolanjem. Za študij na srednjih in visokih šolah bodo podelili 195 štipendij, 265 članov kolektiva pa se ob delu še dodatno izobražuje na srednjih in visokih šolah. In še podatek, da je bilo lani v Iskri na praksi 300 študentov in dijakov. Prav tako jih bo prišlo tudi letos, razen tega bo med počitnicama delalo v tovarni tudi 200 šolarjev.

Iskra daje letno 500 milijonov dinarjev za odkup druž-

Štafeta mladosti bo startala v Kopru

Letošnja štafeta mladosti s pozdravi jugoslovanske mладине za Titov rojstni dan bo startala 11. maja v Kopru. Po Sloveniji bo krožila pet dni, nakar jo bodo pri Čakovcu sprejeli hrvatski mladinci. Maršalu Titu jo bodo predali 25. maja na stadionu JLA v Beogradu. Osrednja slovesnost ob dnevu mladosti bo letos v Slovenij Gradcu, kjer se bodo srečali tudi starci in mladi sodelavci mlađinskih glasil. —jk

Predavanja o srčnih obolenjih

Rdeči križ je priredil že več zdravstveno vzgojnih predavanj za člane RK na občnih zborih. Tematika zdravstvenih predavanj je različna, vendar po vsebinai aktualna in privlačna. Zlasti so privlačna zdravstveno vzgojna predavanja o boleznih srca in ožilja.

Predavanja o boleznih srca so ob tednu srca še bolj zanimiva. Taka predavanja bodo občani lahko poslušali v četrtek, 11. marca, ob 19. uri v Bitnjah v gasilskem domu, v torek, 16. marca, ob 19. uri na Orehek v kulturnem domu ob gozdičku in v četrtek, 18. marca, ob 19. uri v Strževem v domu družbenih organizacij.

Predavatelj dr. Janez Bajželj bo praktično pokazal na modelu srca, kako se moramo varovati tovrstnega obolenja in srčnega infarkta.

J. Č.

Dan žena na Gorenjskem

Do zaključka redakcije smo iz raznih krajev Gorenjske dobili vrsto obvestil in poročil o praznovanju dneva žena v delovnih organizacijah in na tenu. Menimo, da je tako lepo in prav. Za prireditve in proslave na Gorenjskem se konference za družbeno aktivnost žensk pri občinskih konferencah socialistične zveze zahvaljujejo.

Uredništvo Glas in kranjski športniki bodo priredili v petek, 12. marca, ob 20. uri v hotelu Creina v Kranju ples športnikov. Ob tej priliki bo uredništvo Glasova podelila pokal najboljšemu gorenjskemu športniku za leto 1970 kegljaču Jožetu Turku. Sodelovali bodo ansambel Ditke Habert in Tone Fornezz.

O idejnopolitičnih vprašanjih vzgoje in izobraževanja

V petek popoldne je v Kranju aktiv komunistov prosvetnih delavcev osnovnih šol v kranjskih občinah s člani komisije občinske konference ZK razpravljal o tezah o idejnopolitičnih vprašanjih vzgoje in izobraževanja. Teze, ki so v javni razpravi, je pripravila posebna komisija pri centralnem komiteju zvezne komunistov Slovenije. O omenjeni problematiki pa bo centralni komite razpravljal na devetnajsti seji.

Razpravo je v Kranju vodil član sekretariata centralnega komiteja ZK Slovenije Milan Kučan. V njej pa je sodelovalo še sedem udeležencev iz Kranja. Posebej so v razpravi opozorili na osip učencev v osnovnih šolah, na organizirano predšolsko varstvo, na vsebinska vprašanja socialistične vzgoje v šolah in na druga različna vprašanja, ki se nanašajo na izobraževanje in vzgojo v osnovnih in srednjih šolah. A. Z.

ŽIVILA KRAJN

MARKET V BITNJAH

**od petka, 12. marca dalje
SVEŽE MESO**